

AMICULU FAMILIEI

FOIA BISEPTEMENARIA
PENTRU TOTE TREBUINTIELE VIETIEI SOCIALE.

Va esi in 1/13 si 15/27 di a fie-carei lune. Pretiulu de prenumeratiune pre acestu anu e 1 fl. 50 cr. v. a.
4 franci — lei noi. A se adresá la REDACTIUNEA foiei in Gherl'a. — Szamosujdr.

ARMATEI ROMANE.

La intrarea ei triumfala in Bucuresti, 8/20 octomvrie 1878.

Bravi Copii ai Romaniei, veseli ati plecatu,
Ati plecatu cu steagulu tieriei mândru si curatu,
Si v'ati dusu peste hotare pentr'unu scumpu odoru.
Pentru-a tieriei ne-atêrnare pentru-alu ei onoru.
Si tovarasi bunu avut'ati dorulu viu din sênu:
Cá se duceti lumii vestea neamului românú.
Iar' alu tieriei glasu ve dise: „Mergeti, dragi copii,
Si ve ntêrceti, cum ve duceti: mândri, multi si vil!”

Bravi copii ai Romaniei, bine v'ati batutu,
V'ati batutu sub steagulu tieriei . . . sfântulu vostru scutu;
Si-ati invinsu cá la isbânda bunulu Domnedieu
A deprinsu alu tieriei palosiu si pe Domnulu seu.
V'ati batutu, precum stramosii se bateau cá lei,
V'ati batutu cá Feti-Frumosii din povesti cu smei;
V'ati batutu, precum in lume nimeni s'a batutu,
Si-a se bate cum Românulu singuru e facutu.

Bravi copii ai Romaniei, mândri v'ati intorsu,
V'ati intorsu cu steagulu tieriei ruptu . . . inse frumosu...
Mai frumosu de cum fusese, cá-ci de vulturi dusu,
Mândrulu dusimanului sôre sub elu a apusa.
Si-ati adusu neatêrnarea tieriei, dragi copii,
Si virtutea ostasiésca, si trofee mií.
Tier'a mândra ve saluta . . . doru-i s'a 'mplînitú. . .
„Bravi copii ai Romaniei, bine ati venitú!”

Scipione Fonu Badescu.

STEU'A ROMÂNIEI.

Mariel S'ale Elisabet'a, Dómn'a Romaniloru.

Multe stele suntú pe ceru,
Ochi de focu ce'n díua peru,
Dar' cá stéu'a tierii mele
Nu-i nici un'a între ele.

Dulce stea, bine-ai venitú!

Dup'atâti'a secolii plini
De dureri si de suspini,
Dup'atâti'a umilire
Si amara tânguire,
Acum iér' ai resaritu!

Multe flori suntú pe câmpii,
Cu mirosu si façe vii,
Dar' cá stéu'a tierii mele
Nu-i nici un'a între ele.
Stralucesce mândra stea!

Adi Românú 'ntîneritu
Te saluta fericitu,
Cáci, in câmpulu bataliei,
Tu pe peptulu vitejiei
Infloresci, iubita stea!

Multe steaguri pe pamentu
Mândru fálfaie in vèntu,
Dar' cá steagulu tierii mele
Nu-i nici unulu între ele,
Cá-lu poléie radi'a ta!

Adi vulturulu auritu
Din alu tierii plaiú iubitu
Isi reia sub cerú avèntulu,
Fá se-lu admire pamèntulu,
Aretandu-i calea sa!

Iér' tu, ângeru luminosu,
Sufietu blându si mângaiosú,
Care 'n câmpulu bataliei
Tu si stéu'a României
Sânteti totu aceeași stea.—

Dá acestei tieri mereu
Flórea sufletulu teu,
Si durerile-i profunde
Se voru sterge ori si unde
Va luci zimbirea ta!

Gr. H. Grãdeã.

IFIGENIA IN AULIDA

Tragedia in 5 acte.

— După Euripide.¹⁾ —

PERSONELE.

Agamemnon, rege în Argos, supremul beliduce alu ostei elene plecate spre ocuparea Troiei.

Menelau, rege în Sparta, fratele lui Agamemnon.

Clitemnestra, muierea lui Agamemnon.

Ifigenia, fic'a lui Agamemnon și a Clitemnestrei.

Achile, ducele Mirmidoniloru.

Unu servu, betranu în cas'a lui Agamemnon.

Unu anuntiatoriu.

Unu coru de muieri și copile din Calchis.

Scen'a se petrece în Boeotia, în portulu Aulidei, în castrulu eleniloru porniti spre Troia. În drépt'a se vede cortulu lui Agamemnon. La începutulu actului I. e nópte înca, dar' aproape de diori.

Actulu I.

Agamemnon și Unu servu.

Agamemnon.

Audi betrane! vino din cortu-ti pan' afara!

Servulu.

Me ducu, me ducu îndata; dar' ce-i cu tine éra

O, rege Agamemnon?

Agamemnon.

Pe locu vei audi.

Servulu.

Aci-su. Mai tóta nóptea eu n'am potutu dormi,

A betranetiei bóla amaru me chinuesce.

Agamemnon.

Ce stea-i ce'a, ce colo pe bolta stralucesce?

Servulu.

E Siriu, spre Pleiade¹⁾ grabindu fora 'neetare,

Abia-i de jumatate sfêrsita-a sa carare.

Agamemnon.

Si nici o paseriora nu canta p'aiei înca;

Ventu, valuri dormitéza; liniscea e adinca.

Servulu.

De ce dar' far' odina din cortu-ti ai esitu,

O rege Agamemnon? Vedi, totu e liniscitu

În gîurulu Aulidei; nici pazitori afara

Pe muri nu se vedu înca. Se mergemu în cortu éra.

Agamemnon.

Ferice esci betrane! si toti, câti fora nume

Departa de primejdii traescu cá tine 'n lume!

De cei cu rangu acést'a nu potu s'o dicu nici-candu.

Servulu.

Dar' rangulu e podób'a vietiei pre pamentu.

¹⁾ Euripide a fostu — pe terenulu dramaticu — unulu dintre cei mai renumiti poeti ai eleniloru din vechime. Dinsulu s'a nascutu cu 480 de ani înainte de Christosu și a scrisu 75 — unii dicu cá 92 — de tragedii, dintre cari 19 au ramasu întregi pana în tempulu de astadi.

²⁾ Siriu, Pleiade. Asié se numia: nesce stele, ce aréta apropiarea dioriloru.

Agamemnon.

Acea podóba însa e forte schimbátoria.

A rangulu dorire e dulce, 'mbetátoria,

Dar' multu amaru e rangulu și greu, candu lu posiedi.

Acusi de diei viéti'a-ti strivita ai s'o vedi,

Acusi te intristéza si-ti casiuna doreri

A omeniloru datini si varie pareri.

Servulu.

Nu-mi place, s'audu ast'felu vorbindu unu barbatu mare.

Atreu, eternu ferice se fii, te-a nascutu óre?

Ba nu, o, Agamemnon! ci ai, p'între placeri

Se suferi, cá totu omulu, si chinuri si doreri.

Acést'a-i legea sortei; de-ti place, de nu-ti place:

E stabila si 'ncontr'a-i nimica nu poti face. —

Dar' tu langa candel'a-ti aprinsa, ce-va scrii,

Apoi luandu scrisórea, tempu lungu în mani o tii,

O sigiledi odata, apoi o desfaci éra,

O stergi si josu lasandu-o, suspini cu gele amara.

Nimicu nu faci cu minte, ci totu cá unu nebunu.

Ce s'a 'ntemplatu cu tine, o! regele meu bunu?

Ce-ti casiuna dorere? te rogu, spune-mi ingraba.

Unu omu credintiosu tie, unu servu blându te intréba,

Pe care alu teu socheru, Tindaru, tí-la donatu,

Cu scump'a ta muiere candu nunt'a ti-ai serbatu.

Agamemnon.

Trei fice a' nascutu Leda, a lui Thestios fêta:

Pre Foebe. Clitemnestra (muierea-mi adorata),

Si — Elen'a — acarei mana s'o céra au venitu

Toti junii d'în Greci'a cu nume mai vestitu,

Jurandu asupra altoru în casu de refusare

Totu insulu intru sine o crunta resbunare.

Tindaru stá cu 'ndoéla si 'n sine se întrebá:

Ce-ar' fi óre mai bine? s'o dea cuiva, séu ba?

În fine-o legatura se faca i-veni 'n minte,

De tineri intarita cu saere juraminte:

P'acelu, acu-i muiere va fi Elen'a sa,

Cu toti cá-oru fi gata ori candu alu ajutá;

Si-ori cine de s'ar pune muierea-i s'o rapésca,

Cu a loru arme p'acel'a ei voru se-lu nimicéscu,

Elenu se fia dinsulu, séu ori ce crudu barbaru.

Si toti candu se jorara, parintele Tindaru

Cu-a sa minte vieléna pe toti i-a însielatu,

Lasandu cá se-si aléga copil'a de barbatu

P'acel'a ce-i mai place din junii ce-o cereau,

Dorere, ea si-alésa atunci pe Menelau.

Dar' nu preste multu, éta, din Frigia cá vine

Paris, (ce spunu ca-odata fû jude între dine¹⁾)

¹⁾ Cu ocasiunea unui ospetiu, la care erau adunati toti dieii si dieitiele, dieiti'a Iride a aruncatu între celelalte unu meru de aur

In haine lucitorie de auru imbracatu;
 Si-abia elu cu Elen'a in Spart'a facia-a datu:
 Candu ambii se aprinse de-a-amorului flacara
 Si 'n fuga spre ai Idei munti negri se luara,
 Ne-aflandu-se acasa barbatulu Menelau.
 Acest'a apoi facut'a toti junii ce erau
 In Greçi'a la lupta cu armé 'n mani se ésa,
 Precum ei mai 'nainte lui Tindaru se jurase,
 Si-amaru se pedepsésca estu faptu nerusinat.
 Armati deci toti elenii indata s'au sculat
 Si 'n portulu Aulidei cu multe năi intrara,
 Cu scuturi de-aperare, cai multi si multe cara.
 Aici apoi de duce chiar' eu fûi proclamat,
 (O! asta grea onore că-ci altoru nu s'a datu!)
 Intrég'a-ne ostire de multu aici sosita
 Din portu esi nu pote, de ventu fiendu lipsita.
 Deci augurulu Calchante, candu noi ne sfatuiamu,
 A disu se-mi dau dreptu jertfa, copil'a ce o am.
 P'altariulu Artemidei¹⁾ atunci vomu avé ventu,
 Si restorná-vomu Troi'a, dar' alt'eum nu nicicandu.
 Eu audiendu aceste, patrunsu de 'nfiorare
 Lui Taltibi indata am datu porunca tare
 Se spuna ca a fi duce de-acum nu mai voiescu,
 Ne-avendu putere 'n sufletu copila-mi s'o jertfescu.
 Dar' Menelau in urma, cu vorb'a sa vicléna
 Sciù vai! se me indemne l'o fapta asié tirana;
 Si me facu a serie acasa la muire
 S'aduca aici copil'a, căci Achile o cere,
 Si pan' din a mea casa elu nu se va 'nsurá
 Cu óstea nu voiesce de-aice a plecá.
 Ast'felu, numai, sperat'am s'o potu face se vie;
 Acésta scornitura d'in Greci nime n'o scie
 Decatu Menelau, numai, Calchante si Odiseu.
 Dar' ce-am gresitu atunce, acuma se indreptu vreu
 Prin asta epistóla, pe care mai 'nainte
 VEDIUTU-MAI scriendu-o, stergédu-o, fora minte.
 Mergi iute dar' betrane, cu dins'a in Argos.
 Fiindu ca te sciú insa bunu servu si credinciosu:
 Audi si prin cuvinte in ea ce insemnaiu.

Servulu.

O, spune-mi, se convina cu dins'a si-alu meu graiu.

Agamemnon.

„In urm'a epistólei, ce 'ntaiu tu ai primitu,
 O! fiic'a Ledei, éta o alt'a ti-mai trimitu:

cu inscriptiunea: „Celei mai frumóse,“ pentru care s'a escatu o cërta infocata intre Junone, Minerva si Venerea. Dieulu Joe a pusu de judecatoriá intre ele pe junele Parisu, fiulu regelui din Troia, care apoi a datu Venerei merulu celu de auru, judecandu-o prin acésta pe dins'a de cea mai frumósa. Venerea, dreptu multamita, i-a promisui lui de sócia pe cea mai frumoasa muire din Greçi'a. Ace'a erá Elen'a sóci'a lui Menelau, pe care Parisu nu preste multa a rapit'o. Din acésta s'a escatu apoi resbelulu troianu, care a duratu 10 ani.

¹⁾ Artemide, la romani Diana, erá dieit'a venatului. Agamemnon impusécase unulu dintre cerbii consacratu ei; pentru ace'a a trimisu ea ventu nefavoritoriu asupra ostei, si-a pretinsu sacrificarea Ifigeniei.

Se nu vii cu copil'a in portu aici la mine,
 Că-ci nunt'a vomu serbá-o in anulu care vine.“

Servulu.

Dar' mirele Achile, vediendu-se 'nsielatu
 Ce va se díca ore? Nu va fi maniatu
 Pe tine si-a ta sócia?

Agamemnon.

Si acésta me infrica.

Servulu.

Ce díci deci la acésta?

Agamemnon.

Dar' ast'a nu-i nimica.

Unu fietu pretestu e, numai, a lui Achile nume,
 De nunta chiar' nimica elu nu scie pe lume,
 Nici ce voimu se facemu, nici ce'a ce-am promisui
 Muirei si copilei in cartea ce le-am scrisu.

Servulu.

Grozavu, o! Agamemnon! copil'a-ti de acasa
 S'o chiami aici, dicédu-i că-acusi va fi mirésa,
 Apoi pentru elenii p'altariu se o jertfesci.

Agamemnon.

Vai mie! nebunesece lucrat'am, dreptu vorbesci,
 Blastemu va se m'ajunga. Dar' pási, betrane, dute,
 Uitandu de betranétia, mergi, fugi, cătu poti de iute!

Servulu.

Me ducu o! imperate.

Agamemnon.

Grigi, nu siedé in cale,

S'adormi pe malulu verde a vr'unui riu din vale.

Servulu.

De-ace'a se nu aibi frica.

Agamemnon.

Ér' candu vei fi la cruce

De drumu, ia sém'a bine, vedi, nu cum-va se duce
 Vr'unu caru pe langa tine, in care suridiendu
 S'apropie copil'a-mi de-acestu fatalu pamentu.

Servulu.

Audu o! imperate!

Agamemnon.

Si de-i vedé că vine

In pomp'a, care unei mirese se cuvine:

Intorce-i carulu iute, trimite-o indreptu.

Servulu.

Dar' crede-va ea ore, că ce dicu eu, e dreptu?

Agamemnon.

Aibi grigía de sigilulu acestei epistóle.

Acel'a va s'arete, că nu spui vorbe góle.

Acuma insa du-te, că 'n ceriulu fara nori
 Aprinsa e faci'a maretiei Aurori.

Ajuta-mi si tu ce-va la aste chinuri grele:

Ferice pana 'n fine nu-i nime pe sub stele.

(Servulu pornesce cu scrisorea, Agamemnon intra in cortu, si remane pe scena corulu de muieri, care intonéza cate-va cantece despre ostea pornita in batalia.)*

*) In teatrele greciloru din vechime locul musiciei (orchestr'a) de adi, ce suna intre acte, lu-suplenia unu coru vocalu, care la finea

*

Actulu II.

SCEN'A I.

Servulu si Menelau.

Servulu.

Nedreptu e, Menelae, si neiertatu, ce faci!

Menelau.

Mergi . . . domnului teu astadi esci pre fidelu . . .
nu-mi placi.

Servulu.

Cu ast'felu de ocaru tu mi-faci onóre multa.

Menelau.

De vrei se nu plangi, insa, de mine acum asculta.

Servulu.

Acésta epistóla n'ai dreptu se o desfaci,

Menelau.

Nici tu, necasu prin dins'a la toti cá se ne faci.

Servulu.

Mergi, cérta-te cu altii, dar' lasa asta carte.

Menelau.

N'o lasu pentru nimica.

Servulu.

Nici eu din a mea parte.

Menelau.

Voiesci se spargu cu sceptru-mi alu teu capu ruginosu?

Servulu.

Unu servu pentru stapánu-i se móra, e frumosu.

Menelau.

Destulu! limb'a-ti servila pré multe clevetesce!

Servulu.

Stapane, Agamemnon! nu vedi cum me opresce?

Serisórea ta din mana cu sila elu mi-o scóte!

SCEN'A II.

Cei de susu si Agamemnon.

Agamemnon.

Ce sgomotu, chiar' la usia-mi? Oprí cine te póte?

De ce o! Menelae, asié eu focu te certi? . . .

Servulu.

Te rogu, a vorbí ántáia pe mine se me ierti.

Menelau. (catra Agamemnon).

Privesce dreptu in fácia-mi; asié vreu se-ti respundu.

Agamemnon.

Séu credi cá de-a ta fácia dór' voiu se me ascundu?

Menelau.

Nu vedi asta scrisóre, ce-atata reu contine?

Agamemnon.

Ba vedu, si chiar' ace'a voiescu s'o lasi din mane.

Menelau.

Ba nu, pâna toti grecii cuprinsu-i voru vedé.

Agamemnon.

Ce? dór' ai desfacut'o, si scii ce-i scrisu in ea?

Menelau.

Asié-i, am desfacut'o, cunoseu, ce-ai lucratu, bine.

Agamemnon.

Cum ai potutu lua-o? au nu ti-a fostu rusine?

Menelau.

Stám ici, pandindu nu vine copila-ti din Argosu.

Agamemnon.

Dar' ce ai cu ale mele, tu, omu nerusinosu?

Menelau.

Asié mi-a placutu mie. Nu-su robulu teu. Ce-mi
pasa?

Agamemnon.

Dar' eu de adi 'nainte nu-su domnu in a mea casa?

Menelau.

Cà-ci n'ai vointia firma, esci forte schimbatiu.

Agamemnon.

Tu me 'nsielasi cu gur'a-ti. Veninu periculosu
Suntu vorbele frumóse a celoru de nimica.

Menelau.

Ba crede-me, o minte necopta mai multu strica.
Se nu te superi, numai ce-i dreptu voiu se-ti vorbescu.
Candu audísi, cà grecii spre Ilionû pornescu,
Scii cum amblai in taina se poti fi beliduce?
La toti le stringeai man'a, cu toti vorbeai atunce,
Si dai ori cui intrare, de si nu se rugá,
Vrendu ast'felu a multimei placere a caseigá.
Dar' cum sosísi la cârma, schimba-tu-te-ai indata;
Dispretiu fú a multimei si-amiciloru respata.
Te incuiai in casa, de unde raru esiai,
Si 'n starea-ti fericita nici candu nu eugetai,
Cà omulu de caracteru, de si-ajunge la bine
Naravulu se si-lu schimbe de locu nu se cuvine,
Cì chiar' atunci se fie amicu mai devotatu
Candu sortea indurata mai mari bunuri i-a datu.
Atât'a ti-spunu ántáia; acést'a-i prim'a-ti vina.
Sositu apoi aice cu ostea ce elina
Te-au prinsu fiori de mórté lipsindu-ti bunulu ventu.
Si candu voiau ostasii se lase-acestu pamentu,
Si se re'ntorne éra la vét'r'a loru dorita:
Scii cum umblai atunce cu anim'a cernita,
Vediendu cà beliduce nu poti ast'felu se fii,
S'acoperi cu ostirea-ti a Troiei verdi campii?
Si-ai dísu, venindu la mine: »Ce se sciu face 'n lume,
Se nu-mi pierdu demnitatea si marele renume?«
Ér' candu Calchante-augurulu a dísu cá se jertfesci
Copil'a-ti Artemidei, cu ostea de doresci
A merge mai departe: tu ne-ai promis atunce
Cu minte liniscita, cà jertfa-o vei aduce.
Si nesilitu de nime (acést'a se n'o dici!)
Ai scrisu muierei tale, s'aduca 'ndata-aici
Copil'a-ti, sub pretestulu cà Achile o cere.
Acum insa eu affu cà ai alta parere,

fiesce-carui actu intóná cate unu canteu din mai multe strofe, ba adeseori luá parte inca si in dialogulu personelor. In incercarea de fácia suntu traduse numai partile strictu dramatece, fora de cantecele corului, cari in tragediele lui Euripide jóca numai unu rol de totu secundariu. Opurile lui in mai multe privintie forméza transitiune dela tragedi'a antica la ce'a moderna.

Cà-ci alta carte scris'ai acasa inca 'n diori,
Cà celu ce nu vrei altulu copil'a se ti omori.

Agamemnon.

Asié-i.

Menelau.

Totu acestu aeru te-a auditu si-atunce
Candu ne-ai promis cu jert'fa ceruta-o vei aduce.
Dar' cu domni'a ast'felu patiescu sute si mii:
Se batu se o cascige prin multe maestrii.
Abia o ajungu in sa, si fugu de dins'a éra
Ne-avendu poteri se porte a ei sarcina amara
Dar' mila nu de tine, de Greci'a am eu,
Cà-ci lupt'a cu barbarii toti Grecii adi o vreu;
Ér' pentru a ta voia, si pentru scump'a-ti fiica
Vomu fi de risu la lume, cà-ci n'omu face nimica.
La cârma eu pe nime n'asiu pune pentru bani:
Curagiu in pieptu, si minte matura de multi ani
Se cere, cá se aiba in capu unu beliduce,
Cà-ci prin aceste, numai, multimea se conduce.

Agamemnon.

Eu nu cu-asié furia ce 'ntine-acum zarescu,
Cu vorbe mai modeste voiu se te dogenescu,
Sciendu ca asta data c'unu frate am de a face.
La celu onestu tractarea onesta i mai place.
Ce planuri ai, de ochi-ti in sange-i invertesci?
Ce-ti casuina dorere? ce vrei si ce doresti?
Vrei o muíere buna? se-ti dau nu-mi sta 'n putere
S'o fii pazitu mai bine, c'avut'ai tu muíere.
Dar' reu tractandu cu dins'a, a mersu, te-a parasitu.
Si-acum pentru gresiél'a-ti se fiu eu pedepsitu?
Séu dór' te intristéza modest'a mea onóre?...
Ai vré muíere buna se ai, si iubítoria,
Ne-cugetandu la ce'a ce-i bunu, cuvenintiosu,
— Cà-ci reulu place, numai, la celu malitiosu! —
Si pentru cá adi umblu se 'ndreptu a mea erore,
Eu lucru nebunesce? dar' tu intieptu esci óre,
Candu cauti o rea muíere ce-odata te-a lasatu?
Lui Tindaru, petitorii sucursu toti i-au juratu,
De zimbetulu sperantiei fiendu toti amagiti:
Dar' nu de-a ta putere se jóre au fostu siliti!
Acum'a mergi cu dinsii pe campu de batalia,
Acusi amaru platívei acésta nebunia,
Cà-ci Dieii, juramentulu, ce in favorea ta
A fostu facutu in pripa, voru sci alu judecá.
Copil'a-mi in sa nu voiu ucide-o nici-odata,
Alu teu lucru-i, muíerea-ti se fia resbunata.
Séu eu se plângu di-nopte, doreri hranindu in pieptu,
Ca-a ficei mele viétia am stins'o fara dreptu?
Atat'a-ti spunu, cu vorbe deschise si pucine,
Tu fá acum ce-ti place, eu facu cum sci ca-i bine.

Menelau.

O, vai! dar' nu mai am eu amici p'acestu pamentu?

Agamemnon.

Càci vrei de vii a 'mpinge amici-ti in mormentu.

Menelau.

Prin ce poti s'areti óre, cá esci cu mine frate?

Agamemnon.

Prin vorbe intiepte si blande, nu turbate.

Menelau.

Amicii cu credintia totu un'a-su si 'n doreri.

Agamemnon.

Si nu se, unulu p'altulu, impingu la neplaceri.

Menelau.

Aceste pentru tiéra le rabdi, nu pentru mine.

Agamemnon.

Ba patri'a intréga adi rabda pentru tine!

Menelau.

Crudu vendiatoriu, remâni dar' in sumeti'a ta!

Eu voiu alte midiolóce si-amici a-mi cascigá.

SCEN'A III.

Cei de susu si unu anuntiatoriu.

Anuntiatoriulu.

Bravu duce Agamemnon! se fii cu bucuria!
Ti-aducu copil'a scumpa, ce-i dicu Ifigeni'a;
Cu ea si Clitemnestr'a, muíerea-ti, a venitu,
Si gingasiulu Oreste, copilulu teu iubitu.
Fii veselu, cà-ci e multu adi, decandu tu i-ai lasatu.
Fiendu in sa ca drumulu celu lungu i-a cam stricatu.
S'au dusu, a loru picióre in riu se-si recoréscu:
Ér' eu lasat'am caii prin érba cá se pasca
Si am venitu a-ti spune se faci mari pregatiri,
Cà-ci, cum vediui, prin castre s'au si latitu adi sciri,
Copil'a-ti cà-i de faía. Multimea se 'mbuldiése
In giuru-i cá s'o védia. La cei mari le zimbesce
Noroculu si viétia ori unde pre pamentu.
»Ce? nunta va fi ore? — dicu omenii 'ntrebandu —
Séu Agamemnon vrut'a copil'a a-si vedé?
De-ace'a i-a scrisu se vie? « Ér' unii dicu asié:
»P'altariulu Artemidei voiescu s'o sacrifice!
Si-altii: »Ore cine e mirele-i ferice?«
Dar' gatá-te, stapane, de capu pune-ti cununa;
Si 'ncasa-ti, Menelae! tu fá o nunta buna,
Cimpoile se sune, piciorele se salte:
Sosit'a adi a fetei di de placeri inalte!

Agamemnon.

E bine, tóte-su bine, te dû numai in cortu. —
Vai mie! asta sorte grea cum se o suportu?
Ce se sci face óre, o eu nefericitu!
Destinulu celu puternicu m'apésu pré cumplitu.
Vr'unu Dieu este in contr'a-mi, mai tare decâtu mine,
Intrigi acarui mana sci tiese multu mai bine.
Ferice de aceia, ce 'ntro coliba mica
Se nascu. Ei in dorere potu plange fara frica.
La cei mari in sa-acést'a s'o faca nu-i ertatu.
Viétia loru o 'ndrépta multimea ne'neetatu.
Vai mie, mi-e rusine o lacrima-a scapá,
Si mi-e rusine éra-si, cá nu potu lacrimá
Candu sórtea me lovesce mai reu, mai fara mila.
O! ce se dicu muíerei acusi despre copila?
Cum voiu se cautu in faía-i si cum se o primescu?

Vai! sum pierdutu îndata ee-aici ele sosescu. . . .
 La ee-au si venitu ore? . . . Dar' trebuia se vie,
 Logodn'a s'o serbeze si dulcea cununia.
 Acusi va fi mirésa serman'a mea copil'a!
 Mirés'a mortii negre. Vai, ce se-i facu de mila?
 Par' c'o audu dicédu-mi: „O tata! vrei se moru?
 Acést'a-i nunt'a celei ce-ardea de alu teu doru?
 Orest', si elu va plânge cu lacrimi langa ea,
 Si ce diu a lui lacrimi, va sci anim'a mea! . .
 Vai, vai! Fug'a Elenei cu Parisu ma pierdutu!
 Aceste rele tote ei, numai, le-au facutu!

Menelau.

Da-mi man'a ta fratiésca s'o stringu, frate iubitu!

Agamemnon.

Aci e. Tu invins'ai; eu sum nefericitu!

Menelau.

Me juru pe memori'a strabuniloru mei, frate,
 Cá cele ce voiu dice, din anima-su luate.
 Candu te-am vediutu de gele cá plângi, m'am in-
 tristatu,
 Si lacrimi 'mpreuna cu tine am versatu.
 Acum'a me lasu, éta, de prim'a mea parere,
 Se nu dici ca-ti vreu reulu, si alta ti-voiu cere:
 Copil'a n'o ucide! acést'a nu o vreu.
 Nu pune alu meu bine 'nainte de alu teu.
 Se plângi tu, pe candu mie placeri voru se-mi zim-
 bésca,

Se piéra a ta casa, si-a mea se inflorésca:
 Acést'a nici odata n'o vreu. Au, de mi-e doru,
 Femei multu mai placute nu suntu, cá se me 'nsoru?
 Pentru o rea femeie se pierdu unu frate bunu?
 Si-o blanda copilióra? . . . Erám tineru nebunu. . . .
 Dar' lucrulu mai de-aprope cercandu-lu, am vediutu
 Ce chinu e a ucide fiinti'a ce-ai nascutu.
 Apoi fiendu cu mine de-unu sânge, mi-e si mila.
 Se mora pentru-amoru-mi p'altariu, biat'a copila.
 Dar' ce si are dins'a cu perfid'a Elena? —
 Se ésa deci îndata de-aici ostea elena;
 Si tu in lacrimi faci'a mai multu nu ti-o scaldá,
 Vediendu-te, sum si eu silitu a lacrimá.
 Mergi, grigi de a copilei norocu in venitoriu;
 Gândindu la planulu nostru, me prinde unu floru.
 Vedi m'am schimbatu de totulu. Asié se si cuvine.
 Acuma simtiescu éraşi cá sum frate cu tine.
 Asié facu totu-de-a-una cei buni si cu credintia:
 Alegu calea cea buna si esu din suferintie.

Agamemnon.

Te laudu, Menelae, cá ast'felu te-ai schimbatu.
 La cugetu si la vorbe, ce nici n'am asceptatu.

Menelau.

O, nu numai odata se 'ntempla între frati.
 Cà ur'a séu amorulu i face desbinati!
 A mea anima in sa discordi'a uresce.

Agamemnon.

Dar' am ajunsu acolo, cá sortea me silesce
 Copil'a a-mi ucide.

Menelau.

Sili cine te pote?

Agamemnon.

Greci'a rescolata, ostirile ei tôte.

Menelau.

N'ai grigîa. Pe copila trimite-o ér' acasa.

Agamemnon.

P'ascunsu s'ar poté dóra, dar' altu cugetu m'apésa.

Menelau.

Ce? de poporu ai frica?

Agamemnon.

Augurulu le va spune,
 Me temu, in ce stà lucrulu de n'avemu venturi bune.

Menelau.

Deci mora elu ântâie. El lucru pré usioru.

Agamemnon.

Augurii-su cu-ambitiune; e rea si viéti'a loru!

Menelau.

Ei suntu omeni netrebniei, nu folosescu nimica.

Agamemnon.

Dar' celu ce-mi veni 'n minte acuma, nu te 'nfica?

Menelau.

De unde, pana nu-mi spuni, cá cine-i?

Agamemnon.

Odiseu;

Elu scie deja tôte.

Menelau.

Elu nu-ti voesce reu.

Agamemnon.

Me temu, e vicleanu forte, si de poporu iubitu.

Menelau.

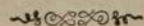
Ai dreptu, si de-ambitiune in sufletu e domnitu.

Agamemnon.

Acuma 'nchipuesce-ti, candu elu se va sculá
 Si-amblandu p'între multîme, la toti va esplicá,
 Ce-a profetitu augurulu, si ce am promis eu,
 Si cum am schimbatu éraşi pe locu cuventulu meu:
 Ast'felu sumutiandu óstea, negrindu-ne pe noi,
 Va face se ne-omóra ostasii p'amendoí,
 Si fiic'a-mi s'o jertfésca. In Argosu asiú fugi:
 Dar' voru veni pe urma-mi, si tiér'a-mi voru strivi.
 Aceste me infica, . . . amaru de capulu meu!
 Cum m'au lasatu toti dieii in tempulu acestu greu...
 De un'a mai grigi, numai, prin castre adi amblandu:
 Muíerea-mi se nu scie de locu ce am in gându,
 Pan' faptulu impleni-voiu! Asié dór' voiu poté
 Cu lacrimi mai pucine copil'a a-mi junghié.

(Va urmă.)

Petru Dulfu.

Ceva despre datinile unoru femei europene.

Nu te teme, frumoşa cetitóre, nu te bucurá cumva,
 stimabile cetitoriu, cá-ci nu am intentiunea a vorbi aici
 despre femeile nóstre, femeile civilisatiunei si ale progre-
 sului, ci numai despre cele din orientu.

Că ce'a ce s'ar poté inea dice despre cele prime, despre noi occidentalele, s'a vorbitu, s'a discutat si s'a scrisu deja atâtă, încâtu intru adeveru abia mai remane a dice ceva despre ele.

Michelet si Huxley, Wallace si Rousseau, Barrenbach si Häckel, Darwin si cum i mai chiama pre toti acei barbati cari s'au ocupatu de noi, ni-oru contemplatu si descrisu din punctulu de vedere scientificu, criticu, poeticu si natural-istoricu.

Ni-oru numitu deja poem'a creatiunei, visulu fantasiei, deliciulu superioru si turmentulu celu mai mare alu barbatului, jumetatea lui optima, arabesc'a gentila in structura masiva a perfectiunei barbatesci (?), plant'a ce incungiura arborele, aventându-se totu mai susu, creatiunea cea mai debila, cost'a mai frangerosa, sexulu mai frumosu etc. etc.

Lavater ni-a numitu oleulu in otietulu bărbătimei, inse erau si ast'feliu de barbati, cari dicéu, că noi suntemu — pén'a 'mi resistă a scrie acést'a — că suntemu ruinulu barbatului, sierpele paradisului si — personificarea pecatului — brrrr!

Ve intrebu, dómnele mele, ce a voitu se dică Petőfi cu a lui: „Keröld a nőt“ si ce Dumas cu fras'a s'a renumita: „Cherchez la femme“ si cu: „Tuez la!“ — Nu raspundeti nimicu? — ah, ve întîlegu tacerea!

Unii ni-oru aflatu încântătoare si pline de bunétia, deca rideamu si vorbiamu, si afirmáu, cumcă femeile severe si tacute suntu cerbiciose si pecatoase; ér' altii pretindeau, că numai tacerea se cuvine femeiei si Antinou numia pre soçi'a s'a, care totu tacea „poem'a tacuta a lui“ si — deca nu me insiclă memori'a — Abyssinii au fostu acei'a, cari intrediseră muieriloru loru risulu, că necuviinciosu si demoralisatoriu. Se vede dar' că n'au fostu nicî-cându toti barbati de-odata contenti cu noi, si cui nu i-ar' veni aici a-minte naratiunea ingeniósă din mai fie-care abedariu, care tratéza de unu tata, de unu ficioru si de acelu animalu placutu, ce odinióra facea servicii atât de esentiale familiei sante la ocaziunea fugirei ei in Egiptu.

Inse, lasati-me se intrerumpu; deja pré lungu tempu am statu la una tema, despre carea — nu cu mica indignatiune façiă de toti acei'a, cari nu ni-oru cunoscutu — se esprima atât de frumosu Schiller dicându:

„Ehret die frauen! sie flechten und weben,
Himlische Rosen ins irdische Leben.“

Voiám se vorbescu numai despre femeile insulei Cipru si cele ale Turciei, cari prin evenemintele politice s'au adusu la vederea dilei si de acaroru istoria si datine se ocupa in tempulu presinte tóte diurnalele straine.

Asié unu corespondinte anglesu scrie despre cipriane, intre altele:

„Că tóte femeile grecesci, consuma si ele multu gumu, care 'lu tragu din insul'a Scio, si le pare una ocupatiune minunatu de suava, a-lu totu rumegá. (Óre ce ar' dice barbati nostrii la una ast'feliu de ocupatiune gentilă a socieloru loru?)

Coperementulu loru de capu ne revóca in memoriă calathasulu ce-lu portá idoli feniciani si statuele egiptiene. Perulu, vapsitu in colóre brună cu suculu unei plante, anume henna, le cade in numeroase codi pre spate si in bucle mici spre frunte, 'lu ornéza cu flori de jasmin legate cu sfasii de finicu, care ornamentu le stă fôrte grațiosu.

In artea de-a compune midiulóce cosmetice nu le intrecu, decâtu calmucii. (Respectabilulu corespondinte Anglesu s'a uitatu aici de Europene.)

Ciprianele posedu secretulu de a vapsi perulu caruntu cu dibacia, totu cu acea colóre, cu care 'si coloréza si sprîncenele. (Sum pré discreta, a tradá aici, că la noi se efectuéză acést'a prin carbune, cu negréla de Chin'a séu si cu spongia arsa.)

Vestmintele loru suntu in colori vivace si partea superióra mai adese ori e de mătasă rosiă, viorea séu verde, brodata cu auru.

Si femeile de pre insul'a Cipru pórtă, că si tóte celălalte femei grece, pantaloni lungi, scarlati, legati din josu la ouele picioareloru, si pantofi galbeni. La grumazu si pre capu 'si léga una multime de catene, de monete de auru si alte lucruri lucitoare.

Tali'a si-o incungiura cu unu corsetu latu, care cade inainte in josu si e inchisu cu catarama duple de alama lucitoare, cari catarama, considerandu marimea si greutatea loru, rivalizéza in adeveru cu taietile barbieriloru nostrii; facündu-si cu préubire tali'a lungă, picioarele loru aparu cu atât mai scurte, ce in relatiune cu statur'a loru grósa din natura, nu representa una imagine pré frumoasă.

Si totusiú ele suntu femeile cele mai frumése din tóte insulele Archipelagului si au pastratu, deosebitu cele din Nicosia, tipulu acelei fisiognomia frumoasă, care o admira tóta lumea in operile artistiloru greci; si modelele renumite de frumsetia femeiesca, cari se afla reproduse in statue, vase si medalie — acestea margaritarie ale Greciei — suntu luate de siguru din mijloculu virgineloru cipriane, cari, că preutesele Venerei sacrificáu pre altariulu Pafoului.“

Atât'a despre femeile din insul'a Cipru, credu că e destulu pentru de a ni face una idea de fiinti'a loru si a animă spiritele interesante de a face paralele.

Unu altu corespondinte scrie in „Pall Mall Gazette“ sub titlulu de: „Viéti'a in Constantinopole“ despre turcese:

„E lueru cunoscutu, cumcă Coranulu concede musulmanului patru soçi; totusiú poligami'a nu e regula, ci numai esceptiune. (Indesiertu invidiati déra pe turci, domniloru mei!)

Turcului adeca i-e concesu a avea numai atâtă muieri, câte póte sustiené comodu; — prin urmare numai celu mai avutu si póte concede luxulu de patru femei. (Dore, că avuti'a are mai totu-deauna influintia daunosa asupr'a moralitatiei.)

Turcii din class'a mediocra, au deci numai una soçiă, si cei din class'a inferióra suntu adese ori deobligati

a remané ne'nsurati, neavendu midiulócele de lipsa spre a sustiené una femeia in modulu prescrišu de legea turcésca. (Multiamesce Dñeului, scumpule cetitoriu, cá una ast'feliu de lege nu esista si la noi.)

Nimicu nu e mai contrariu ideiei turcesci, decâtu sistemulu mormonu, de a impreună diferite femei sub unu acoperementu, ce da ocasiune la certe infinite, a caroru jertfa de regula e sermanulu barbatu. (Hm! acést'a se cáu intempla si acolo unde nu este decâtu una singura femeia.)

Turcés'a nu e sclava, ci posiede inca si defeptulu, de-a avé una idea prea inalta despre demnitatea s'a propria; (Calumni'a o dice acést'a si despre occidentale —) si unu procuroru a drepturilor femeiesci ar' avé multa ostenéla déca ar' voi a le persuadá, cumcá sórtea loru e in fapta deplorabila.

Turcés'a nu invidiaza pe femei'a crestina pentru emancipatiunea la care tinde acést'a, ci din contra, manierele libere ale acesteia i suntu inca si uricióse; ea 'si invalesce faci'a cu ace'a indiferentia, cu care femei'a occidentalui 'si descopere umerii. (Câte femei cu umeri nefrumóse voru condemná acestu usu occidentale?!)

Femeile tureiloru nu suntu prinsoniere, — potu esi din casa ori si cându vréu. -- (Tout comme chez nous!) déca suntu avute le insoiescu odaliscele loru — fetele de oda: cameriere — séu 'si tñenu copii de mână. Ele suntu guralive, larmuitoare si vioie; si de vócele loru fistulóse resuna bazarele; de altmintrea suntu tractate cu multu respectu, si pe unde se aréta, se retragu cu reverentia barbatii de veri-ce confessiune; si déca unu barbatu 'si întâlnește in strada pe soçi'a sa, nu da nici celu mai micu semnu de cunoscintia. (Manier'a acést'a — mărturisescu — nóe ni-ar' displacé fórté!) Proverbiulu delicatu occidentale; »a portá pantalonii« este identicu cu fras'a turcésca, cunoscuta si la noi: »a stá sub pantoflu« si gurele rele afirma, cá nu pucini barbati (turci) cunoseu importantia acestui obiectu inferioru alu toalettei damelor, intrebuintiatu cá midinlocu de convietune femeiesca.

Odata se duse unu hamal (sarcinariu) la cadíu (jude) vaietându-se cá muierea lui 'lu scalpéza cáu cu pré-iubire, adeca i sparge capulu pré desu.

»Cautá numai, ce 'mi face a mea!« respunse cadíulu, desvelindu-si grumazulu si spatele care era vênatu-verde de lovirile ce primise. »Dute a-casa, fiulu meu, si multiamesce lui Allah, cá esti mai fericitu decâtu mine.«

Una casa turcésca consta, precum este sciutu, din dóne apartaménte: din salemliculu barbatiloru si din haremlicululu femeiloru; déca unu musulmanu posiede patru femei, atunci femei'a prima, numita hannun, domnesce preste celéalalte in tóta viétia; ei i-se cuvine logiamentulu celu mai bunu si una quota ficsa, din perceptiunile barbatului; ea face si primesce visitele altoru hannune, se tñene inse departata de celéalalte soçi ale barbatului ei, considerându-le de mai inferioare, — asié si muieriloru mai tinere le este opritu de a infestá pre hannuna cu presen-tia loru fora a fi a-sume invitate, — se intempla inse si

ace'a, cá tóte patru se întielegu bine un'a cu alt'a. (Ce noi intru adeveru abia amu poté aduce la capetu.)

In fine amintesce corespondintele anglesu, faptulu cunoscutu, cá unu mire tureu nu 'si vede mirés'a inainte de cununia, inse fét'a totusiú are ocasiune de a se arétá lui deschidíendu adeca persianele „muscharabié“ cá din intemplare mai tare, cându trece mirele, mergându la parintele fetei, sub feréstra, séu lasându-si faci'a cátu de legeru; ast'feliu de libertati mici inse se iéu fórté in nume de reu dela virginele turce; ele si suntu efective fórté modeste fora de a afectá cátu-si de pucinu, si considerându casatori'a cá o predestinatiune naturala aloru, 'si pastréza stricte reputatiunea, si déca se marita, de regula devinu cele mai bune mume de familia.»

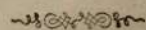
Si prin acestea terminandu comunicatele mele despre unele femei orientale speru cá facându-ve cunoscute usantiele si datinile acestoru femei nu voiu fi stérnitu in animele Dvóstre pré mare dorintia de a ni inschimbá cumva sortea si obiceiurile nóstre cu cele aici-descrie.

Dvóstre 'mi veti responde, cá una transactiune séu transformatia nici nu ve vene in mente, — cu atât mai bene: remânemu déra la esemplulu antecesoriloru nostrii, adeca barbatii totu cáu bombanindu nitielu, cá prin acést'a antáiu 'si fortíeza auctoritatea loru si imaginatiunea nóstra de a fi idealele lui Byron, pentrucá acest'a a dis'o, ca una femeia care n'ar' comite nici una eróre, l'aru respinge de feliu, l'aru aduce in desperatiune; si dealt'mintrea unu barbatu certându-se séu disputându e celu pucinu atât de interesantu, cá una femeia, care totu suride.

Barbatii déra se remána si mai departe domnitorii creatiunei, si noi femeile turmentulu superioru alu barbatului, jumetatea lui optima, oleu in otíetulu barbatimei si — amic'a loru cea mai sincera si mai fidela.

Ve salutu, visuriloru fantasiei! Ve salutu domnitoriloru creatiunei!

Hygea.

Despartirea Basarabiei de Romania.

— 9/21 Octomvrie 1878. —

*Muscalesce-oiu invetiá,
Candu eu limb'a mi-oiu taiá.
Cantecu din Basarabia.*

Romania, mama dulce,
Eu te lasu cu Domnedieu,
Cáci dusímanulu iér' me duce,
Iér' me iá din bratíulu teu!
Sum rapita, sfasiata,
Sufletulu meu plangé frántu;
Dar' din pragu eu inc' odata
Gíalnicu bine te cuvèntu!

Trista me despartu de tine,
Ce cá mama m'ai iubitú,
Si cu dragu totu dile line
'Mi faceai necontentitu;

Căci de-acuma ér' voi trece
Sub alu tiraniei fieru,
Si 'n suflarea ei cea rece
Pomii libertății pieru.

Inse fia catu de grele
Catusele p' alu meu sinu,
N' oru poté se stinga ele
Simțimentulu meu romanu.
Si prin dile de-apesare,
Că steluti'a pintre nori,
Voiu privi cu 'ncuragiare
Faci'a ta de multe ori.

Si-oiu speră, că dor' odata
Jugulu crudu se va sfarmă;
Fii'ca smulsa, liberata,
Va sboră la mama-sa.
Ce serbare va se fia!
Me vei stringe 'n bratiulu teu. . . .
Pan' atunce, Romania,
Se remăni cu Domnedieu!

Iosifu Vulcanu.

Datine si credintie romane.

Rîndunîc'a.

I.

Rîndunîc'a care ne anunția multu dorit'a si accepta-
l'a primavéra, care dela sosirea si pâna la departarea ei
din tierile nôstre, este unu ôspe nedespartitu si fôrte pla-
cutu ômeniloru, faciundu-si cuibulu seu de comunu in po-
durile caselor, se vede că din cele mai vechi si depar-
tate timpuri, a fostu totudêun'a întîmpinata de catra Ro-
mâni cu eschiamari de bucurie si însufletire, cum e si in
diu'a de astadi.

Multe si interesante suntu datinele si credintiele Ro-
mânîloru despre dîns'a. Si pôte că ea este unic'a pasere,
despre care poporul românû a pastratu mai multe legen-
de fôrte frumôse, cari in fondu tôte tractéza despre unulu
si acel'asiu obiectu, numai modulu istorisirii lor este fe-
liuritu.

Cea mai frumôsa si mai incantătoare dintre tôte le-
gendele cate le sciu eu si cate voru mai fi esistându, de-
spre cari inca n'am cunoscintia, este fora indoiéla „Le-
gend'a rîndunelui“ compusa in versuri de regele poe-
tilorû nostri Diu V. Alecsandri.¹⁾ Acést'a legenda ar'
trebul si trebue se-i fia cunoscuta fie-carui Românû ade-
veratu. Decî nu voiu se me oprescu multu la dîns'a. Voiu
reproduce inse aici alte legende ale Rîndunelui, pre cari le-
am auditu eu in Bucovin'a si cari in comparare cu cea de

¹⁾ Pro acelu soin de rînduneli, cari 'si facu cuiburile sub
stresînelu caselorû le numescu Românii din Bucovin'a „lăstuni“
si „lostuni.“

²⁾ Opere complete. Poesii, Legende. p. 77.

mai susu amentita credu că voru formá unu obiectu fôrte
interesantu si totu odata placutu pentru fie-care cetitoriu,
éra mai alesu pentru literatii români, cari se ocupa cu
studiulu datinelorû, credintielorû si a mitologiei daco-
române.

II.

Prim'a legenda suna precum urméza:

A fostu odata o fêta, carei'a, murindu-i parentii, nu
i-a remasu alta mosenire dela dînsii, decatu numai o tur-
ma de oi si unu catielu.

Intr'o di . . . ce-i vine fetei acesti'a in minte? . . .
se 'mbraca in haine barbatesci, ie oile si catielulu cu dîn-
s'a si se duce intr' unu munte. In muntele acel'a, mor-
gîndu ea cu oile si cu catielulu totu mai inainte, totu mai
de parte, éta că dela o vreme se intalnesce cu unu fe-
cioru de smeu, care inca pascea o turma de oi.

Fiendu fêta imbracata in haine barbatesci si por-
tandu cusîma in capu, feciorulu nu potu s'o cunôsca: fêta
e ori fecioru? Dar' si fêta nu i-a spusu nemica nici odata,
macar' ea, de cum s'a intalnit cu dînsulu, pasceau oile
impreuna si in fie-care sêra se ducea si ea cu oile si cu
catielulu seu de masu la curtile smeului.

Inse feciorulu, nevenindu-i la socotêla, mai de multe
ori spuse maicei sale, că lui nu i se prea impare pe farta-
tulu sei de ciobanie; . . . elu crede că acest'a trebue se
fia fêta si nu fecioru, că-ci asié 'lu arêta vorb'a si faci'a
lui cea muierêscă.

Dela o vreme, vedieru-se betran'a smeui'ca prea
multu cîncăita si întrebata de feciorulu seu dise:

— Déca fartatulu teu de ciobanie va fi se fia fêta, du-
pa cum presupui tu, eu indata 'lu voiu cunôsce, că-ci de
sêra cându s'a duce se se culce am se-i punu sub perina
brabanocu') si de-a fi se fia fêta brabanoculu pâna de-
minétia se va patá, éra de-a a fi se fia fecioru, atunci bra-
banoculu va remanea asié cum 'loiu pune.

Cum a disu smeui'c'a, asié a si facutu.

Candu a inceputu se insereze bine, cêlea pre vremea
culcatului, a pusu sub perin'a fetei, pe care se culcá, bra-
banocu.

Inse catielulu fetei, fiindu nasdravanu si sciendu
prea bine cu ce gînduri se pôrta smeui'c'a, dise inca de
cu diua stapanei sale:

— Scump'a mea stapâna! smeui'c'a are se-ti puie
de sêra sub perina, brabanocu, prin midioloculu carni'a vo-
iesce ea se scie: de esti fêta ori fecioru? Déca acum'a
domni'a-t'a voiesci se nu ti-se întêmpie nemica reu, te sfa-
tuescu că atunci candu vei merge se te culci, se scoti bra-
banoculu de sub perina si se-lu pui de-a sup'r'a pe perina
si acolo se-lu lasi apoi pâna a dîna di demanêti'a. Éra a
dîna di demanêti'a se-lu pui éra la loculu lui si apoi se
esi din casa. De nu me vei ascultá si de nu vei face asié

¹⁾ In unele parti ale Bucovinei numescu Românii plînt'a:
Vinea minor. germ. Immergrün „brabanocu“ éra in alte „bar-
banocu.“

**

cum te 'nvetiu eu, atunci se scii, că ai se patiesci un'a ne mai patita!

Asi'a a disu catielulu si stapân'a s'a la ascultat si colea cându a mersu ea se se culca, aflandu brabanoculu sub perina l'a pusu pe perina si apoi s'a culcatu. Era a dōma di demanētia l'a pusu era sub perina si apoi esindu din casa si luându-si oile si catielulu se duse in trēba-si la pascătoare.

Dar' n'a apucatu a esi bene din casa cându smeunōi-c'a se si duse in urm'a ei se veda co-i? . . . cum e brabanoculu? . . . Brabanoculu inse eră mai verde ei mai frumusu de cum l'a pusese eu de cu sern. Vediendu-lu ast'feliu a crediutu smeunōi-c'a că fēt'a nu e fēta, ci fecioru. Deci spuse feciorului seu, ca fariatulu lui de ciobanie nu e fēta, dupa cum socōto elu, ci fecioru, că-ci asi'a a aretatū brabanoculu, pre care i la pusu sub perina.

Feciorulu smeunōi-c'i, audiendu acēst'a, 'si luă si elu oile sale si se duse cu deusele la pascătoare pe urm'a fetei, foră se-i plesnēscă macar' prin minte că n'ar fi drep̃tu co'a co i-a spusu maic'a sa.

Fēt'a inse, vediendu-se scapata pin curs'a ei se'nținse, luându-se cu feciorulu, cu oile si cu catielulu sca se duse, se duse, până co ajunse la o mare. Aici apoi s'a opritu ea si luându-si remasu bunu dela feciorulu smeunōi-c'i si dandu cu unu toiagu asupra apei, ap'a s'a despartitu in dōue si asi'a a trecutū ea cu turm'a s'a de co'a parte, foră că se i se întēple vre-unu reu catu e negru sub unghia.

Feciorulu smeunōi-c'i si cu oile sale a remasu de asta parte de apa.

Ajunghanda de cealaltu parte si dupaco sau imprenatu acuma era-si valurilo apoi, si-a luatu fēt'a cusim'a din capu si-atunci i-a caditu perulu celu de auru până la brin.

Feciorulu smeunōi-c'i, vediendu-o ca-i fēta si inca asi'a de frumōsa, nu scōi pe co lunēi de scārba, că a scapat-o din mână. Si foră a mai pīndu multu timp' se întorse a casa si spuse maic'i sale cum la' amagitu, povestindu-i tōte din firu in peru, că fariatulu seu de ciobanie nu e fecioru, ci fēta si inca cu peru de auru. Dar co folosu ea a trecutū acuma preste mare împreuna cu oile sale si elu n'o mai pōte urmari.

Smeunōi-c'a audiendu acēst'a, disu feciorului se nu se mai supare de giab'a, căci ea va atli unu midiuocu prin care s'o pōta urmari si pīndo. Si intru adeveru că maic'asa i facio o corabi'a mare, pre care smeulu, dupa suatulu ei, o încarcă cu felū de felū de marie scumpe si ast'feliu, încarcata cum eci, se porni cu dēns'a ea se atle pre fēt'a.

Dupa co se porni elu acuma merse catu merse pe up'a cea mare, prin care a trecutū fēt'a, până co ajunse la una malu. Acolo apoi se opri.

Multime de omeni, cari de la cine si prin cine audisa că 'n corabi'a acēst'a se afla o multime de marfa acumpa, alergara din tōte partile se cumpere cātō un'a alt'a dela stapânulu ei.

Eta ea in urma, de unde si până unde, vino si fē-

t'a cea cu perulu de auru si intra si ea in corabi'e se veda ce felū de marfuri se afla intrēns'a?

Dar' . . . atat'a i-a trebuitu smeului! . . . Mai multu nemicu! . . . Cum o vede in lontru dea-un'a pornesce corabi'a dela malu si . . . pe ici in colō ti-i drumulu! . . .

Fēt'a cunōscu si ea acuma in ce cursa a picatu si se pricepe că nu-i chipu de scapare. . . Cēca ea co cēca se scape, dar' inzadaru! . . . Corabi'a eră acuma cine sci unde departe de malu.

— De giab'a te mai trudesce, că-ci de-acum'a înainte n'ai se-mi mai scapi din mana!

Fēt'a mai audendu inca si acēst'a, co se facu? . . . ie inelulu seu de pe degetu si aruncându-lu in apa dica:

— Cādu vei atli tu inelulu acēst'a, atunci voiu vorbi cu cu tine!

Dar' smeulu se pareă că nici n'o aude. Elu mergea cu corabi'a înainte, foră se-i pase ceva de cuvintele ei.

Dupa co ajunse acuma la malu luă pre fēta si ducându-o acasa se cātunā cu deus'a.

Fēt'a inse 'si tēnū cuvēntulu. . . Ea nu vorbiă cu smeulu nemicu, ori i cātū se nevajiă acēst'a s'o îndaplice că se vorbēscă. Cu smeunōi-c'a si cu cunnatele sale, — căci smeulu avea si surori, — si ceialalti cūteni vorbiă, inse cu smeulu nici odatu.

Acēst'a tacere a tēnutu totu asi'e mai lungu timpu.

Eta ca intr'o di, mergitūdu nescu pescari la ap'a cea mare si pescuindu o multime de pesce, aduse si vendura si smeului o parte dintr'o acēst'i'a.

Smeulu, adeca feciorulu smeunōi-c'i, dupa co cumpēră pescei, se dede singuru se-i curadiēscă. Dar' co se veda?... Intr'unu pesce da de inelulu nevestei sale! . . . Plinu de bucuria te elu acuma inelulu si mergitūdu cu dēnsulu totu in sarite la nevēst'a s'a i dico zimbīndu:

— Drag'a mea Rindunica! de-acum'a vē vorbi cu mine, că-ci ēta in sfērsitu ti-am adatu si inelulu!

Si vorbindu o desmiērdă si-i netediesce barbīle, astō plinu de sange cum s'a fostu umpluta pe mane curatīndu pescele.

Nevēst'a, vediendu-si inelulu si audiendu pre smeul ast'feliu vorbindu, deaun'a s'a pretacutu intr'o Rindunica cu gusi'a rosie si a sburatu pe ferēsta atura.

Smeulu, vediendu-o ca-i sbōra delaintea ochiloru se rapedi lute s'o prinda, dar' a prins'o numai de midiu-loculu codii, care i-a si remasu in mana, ēr' Rindunica se cam mai duse, remāindu-i de-atunci si până in diu'a de astadi cōd'a că o fureutia, adēca numai cu penole cari nu i le-a smulsu smeulu, si cu gusi'a rosie, cum a fostu petata de sange.¹⁾

(Va urma)

S. FL. LARION.

— 1892-1893 —

¹⁾ Acēst'a legendă m'a dictat-o Catrui'a Roșit'a, romāncă din Calabundesti.

Serbatorirea triumfurilor armatei române.

București 8/20 octombrie 1878.

De trei sute ani aprinde viteazul și cunoscătorul de biruințe palosii români, jacea în rugină uitare; de trei sute de ani, animă românească, închisă la bucuriile biruinței, adună nesfârșite comori de entuziasm!

Rebelul din 1877—78 a spălat rugină armelor strămoșești; din 8/20 octombrie a dat ocaziune României, și în specie capitalei, de a manifesta entuziasmul și bucuria ei pentru reînvierea unui trecut glorios, de a arăta iubirea și recunoștința ce poartă viteazului Capitân și Oștii care a arătat lumii că este demna urmașă a strămoșilor săi.

Serbarea triumfarilor oștii române, făcută în 8/20 oct. a. e. a fostu mai strălucită și mai măreț decât cea din 1877, căci a avut concursul entusiast al întregii populații a capitalei.

Mesineagului și copilului, bărbații și femeile îmbrăcaseră haine de serbătoare și alergaseră în număr ne mai vădit de mare că se aduca Comandantului și oștii tributul admirației și iubirii lor, buchete și cununi, și caldăsele lor urări.*)

La 11 ore, nu se mai găsea nici un loc în tribunalele redicate de Primăria, lângă arcu de triumf și pe ambele laturile stăselei și strădelor pe unde avea să treacă armata.

Arcu de triumf era măreț, și va rămâne și de aici înainte țerei și armatei gloriă pentru care a fostu redicatu.

Elu avea o arcă de trecere pentru 12 oameni.

La mijlocul părții superioare era așezată o statuă măreț a istoriei, înaltă cu de 4 metri.

De ambele părți ale statuei erau așezate diferite trofee, precum arme, zăle, case, etc.

În fruntea arcu sub statuă era inscripțiunea:

*Aperatorilor independenței
Orașului București.*

Iar de o parte și de cealaltă, sub birul formatu de fruntea arcu, numele următoare:

Grivița	Arceș-Palancă
Opancezu	Lom-Palancă
Plevnă	Smărdanu
Rahova	Vidina.

După acestea erau dălele, în cari sau datu glorioșele batalii și în ambele laturi inițialele suveranilor.

Tribunele erau dispuse în modulu urmator:

Pe partea dreapta în fața arcu tribun: primăriei, miniștrii și corpulu diplomaticu, M. S. Dănia, Crucea roșie, domnele, cameră și senatul, curțile de casă și de compturi, curțile și tribunalele, clerulu și profesorii, societatea academică și geografică, militarii străini, străinii civili, și în fine tribună rezervată.

*) Numărulu oștii ce a luat parte la această serbătoare a gloriei străbune reînviată a fostu peste 20,000, și alu publiculu de toată țara aproape la 60,000 indivizi.

Pe partea stânga erau tribunele: delegații județelor, presă, autoritățile administrative, comerțulu și industria, raniții, și în fine tribună publică.

În lăuntrul arcu, formatu de tribune, erau așezate pe partea stânga elevii școlii normale, elevii asilului Elenă-Dănia, și ale celorlalte școli din capitală, — pe partea dreapta elevii școlii de agricultură, ai diferitelor alte școli și membrii senu reprezentanții societăților naționale și străine.

Pe la 11 $\frac{1}{2}$ ore, numeroase și entusiaste strigări de curra îndreptară atențiunea tuturor pe stăse spre oraș. Era M. S. Regală Dănia Romanilor. Urări unanime și caldăse, buchete și corăne împinșă pe grășă Dănia la intrarea trasurei în cerculu tribunelor. M. S. binevoii a mulțami cu cunoscătoare afabilitate și trecu înainte la altariulu dela Dănia, unde era să se facă serviciulu divin.

Sosirea M. S. Dănie lângă Regalulu Senu Socu fu semnalulu începerii serviciulu.

Venirea raniților în mijloculu trupelor fu salutată cu entuziasmu. Vitejii oștii cari dela capulu supremu până la celu din urma soldatu, vădăseră mărtea cu ochii și o înfruntăseră cu barbatia, espunendu-si viața pentru onora și independența patriei lor, se închină cu respect înainte raniților.

Se deto cetire pe corpuri urmatoriulu ordinu de di adresatu de M. S. Regală Dănia țerei către oștea română:

Bravi oștii! Țiă prin delegații ei, împreună cu capitală, împolobită că niciodată și însufletită de celu mai sferă sentimentu alu patriei recunoscătoare, ve primăse astăzi și saluta în voi nu numai pe eroii dela Grivița, Plevnă, Rahova și Smărdanu, dăr chiaru pe aceia, cari prin sângelu lor au pus pe fruntea României corăna independenței.

Am alăsu această di memorabilă, spre a pune la drăpele armatei adăucerea amintu neperită a trecerii Dunare și a decoră drăpele regimenteru, cari la Smărdanu au lasatu o urma mai multă despre vitejia română. Această amintire va îndemna pe urmări voștri a fi demni de străbunii voștri și drăpele voștru va fi de-a-pururea respectatu ca și numelu de român.

Bravi oștii! Fiți de acum mândri de numelu ce poartă, paștrăți în voi credința barbatiei voștre și amintirea entuziasmulu patriotice, cu care națiunea ve serbătorese astăzi, dăr nu încetați de a vedă în stăgulu voștru talismanulu, care ve îndemna a paștră cu cea mai mare sancțiunea simțimentulu de dător și disciplină.

Sună acum dăr, ca și de acum înainte, ori unde dătoru ve a chemă, voi fi unu esemplu de ordine și disciplină, mai cu senu adăucându-ve amintu, că animă Mea este cu voi și că nu am mai mare fericire, decâtă acea de a ve dice: Ve mulțămescu oștii!

Cu mândria Mea pună senu în capulu voștru, spre a intră în capitală țerei, unde poporulu recunoscătoru ve aştepta cu nerăbdare să ve arate dragostea și bucuria sa.

Data în București astăzi 8/20 octombrie 1878.

Carol.

M. M. L. L. Regale decorara stăndardele.

După această se începu mersulu. Oficiarii străini, trimisi spre a asistă la această serbare și a reprezenta diferite guverne ale statelor europene, fără cei de față cari ajunseră la locul destinat pentru primire și ocupă tribună ce li se pragatise.

Apoi se ivi celu de antaiu convoiu de raniti, formatu de aceia cari nu puteau merge departe pe jos, si caror'a li se destinase o tribuna in ineinta. Vederea loru produse in toti asistentii unu simtiementu de multa duosia, care indata se transformă in urari calduröse, ce isbucniră din tôte pepturile că unu glasu de mii de glasuri.

M. S. Dómn'a veni se lee locu in tribuna, si cu o amabilitate ce nu se póte decâtu admirá, binevoii a distribui flori fetitiloru asiediate suptu tribun'a M. S'ale.

In fine M. S. Regale, Domnulu se ivi calare in fruntea statului seu maioru. Buchetele si corónela incepu a curge din tôte partile cá plói'a si strigatele entusiaste si nemarginite de urra umplea atmosfer'a, — erá o adeverata ovatiune.

D. I. P. Dimitrescu, locotiitoriu de primariu alu capitalei, salutá pe M. S. Regale in numele orasiului dicându:

„Mari'a T'a! Tunurile turcesci dela Vidinu, Ruscina si Tur-tucina facut'au pe brav'a armata romana se'si parasca camiuulu, se incungiuere tronulu si avendu in capu pe marele ei capitanu, se alerga la frontarie pentru aperiarea nioiei stramosiesci. Incercari grele, privatiuni de totu felulu, jertfe generöse: au formatu viat'a e. de parte de ai sei. Armata romana sub brav'a conducere a Mariei Tale Regale a luptatu si si-a versatu sangele cu atât'a barbatia, cá se asigure viitorulu si independint'a patriei. Tiér'a dér' póte fi mandra de óstea ei, care a reinviatu fal'a numelui romanescu si istoria de siguru i va impleri cu dragu cununa neuitarei. Prin eroismulu armatei, imbarbatatu de curagiulu si devotamentulu marelui ei capitanu, Romania a scapatu de navalirea pagana si a ajutat pe unu poporu vecinu si amicu se'si scutura catenela sclaviei spre a se incaldi la sórele libertatii. Griviti'a, Rahov'a, Plevn'a si Smardanu voru spune in eterna trecatoriloru viteji'a poporului romanu, pe care nu'lu cunoscota destula de bine nici vecinii, nici strainii. Aceste localitati au aretatu lumii ca bratiulu, care a purtatu sap'a, seie pe campulu de onóre se póte cu aceeași barbatia si arm'a, sburandu seu la victoria seu mórté. Óstea si-a implinitu cu abnegatiune dector'a. Sangele fratiloru nostri ramas pe campulu de lupte va fi o dovada neperitörá de purtareá romanulu in acestu complitu res-bolu, si pötr'o generösa hotarare elu a facutu, cá nesece locuri apröpe necunosote se dobandesca unu renume in posteritate si se fie teatrulu gloriei nóstre. Dupa o lunga despartire, in care tiér'a a urmatu cu doru pe armata si Capitanulu ei, vitejii Romaniei reintoceându-se astadi in capitala, i-i salutamu cu recunoscint'a, respectu si devotamentu. Se traiti Mari'a Vöstra Regala! Se traiesca Mari'a S'a Dómn'a! Se traiesca brav'a östire romana!”

Dlu C. A. Rosetti salutá in numele junimei studiöse.

M. S. primi corónela ce i-se oferirá din partea dame-loru representante a Reuniunei „Concordia“ S. a.; si apoi cu o voce adöcnu emotionata, rosti urmatórele cuvinte, cari procusera in toti asistentii unu freametu, de admiratiune si de entusiasmu:

„Dragostea si bucuria, cu care capital'a si tiér'a intröga prin delegatii sei primesce astadi armata, este cea mai frumoša resp-latire pentru totu ce ea a rabdatu pe campiele din Bulgari'a.

In numele braviloru östoni, Ve multiemescu din tóta anim'a pentru stralucit'a intimpinare ce le faceti si pentru cuvintele pline de patriotizmu ce ne-ati adresatu. Da! mandra póte fi tiér'a de fii sei! Cu incredere au mersu la lupte, cá voinici s'au intorsu. De aci înainte fia limiscta seump'a nóstra patria: unu poporu, care si-a versatu sangele pentru independint'a. S'a cu eroismu va luptá, cá se intar-esca si se traiesca iubit'a nóstra Romania de sine statatörá.”

M. S. Domnulu primi defilarea in piat'a teatrului.*)

Tunurile luate dela inamicu au fostu asiediate pe bu-levardu, spre a poté fi bine vedute de publicu.

Tunurile espuse au fostu in numeru de 47, dintre cari 29 mari de otöfelu, 10 mici de bronzu (tunuri de mun-te) si 8 mortiere de diferitemarimi, — afora de acestea mai suntu si alte 15 tunuri mari; si asié numerulu totalu alu tunurilor inimica luate prin viteji'a östirei române este de 62.

Sér'a, muzicele regimentelor au facutu o serenada la palatu, si apoi o retragere cu tortie.

M. M. L. L. au strabatutu orasulu in trasura, pri-mite pretutindenii cu cea mai mare iubire si entusiasmu de multimea gramadita in tôte stradele; apoi au binevoitu a asistá la representatiunea populara data de primaria, in tea-trulu celu mare, in onórea östirei.

Orasulu a fostu splendidu illuminatu. Gradin'a Pala-tului, a episcopiei, gradin'a botanica, piat'a teatrului se dis-tingeau prin gustulu cu care erau impodobite. Din cea din urma gradina sau datu focuri artificióse, cari au produsu in publicu o deosebita satisfacere.

Intr'unu cuventu, erá fericu de a vedea capital'a in diu'a si sér'a de 8/20 octomvre. Acést'a data va romané nestersa in memori'a Bucuresceniloru!

Unu insemnatu barbatu strainu, care a vedutu arma-t'a si serbarea ce i-s'a facutu, a disu: nimicu nu e cu ne-putint'a acestui poporu, care are o ast'felu de armata te-ritoriala si nimeni nu se póte indoi de marele lui destinate.

In legatura cu cesteá scrisé mai susu, lasamu se urmeze aici si unele schitie din revistele cu cari diuariale „Romania libera“, „Vocea Covurluiului“ si „Ghimpele“ in-tempinará in diu'a de 8/20 octomvre pre victoriös'a armata romana seu esprimará festivitetea acestei dile pururea me-morabile.

— Asié „Romania libera“ intre altele scrie:

Datus'a Romaniei se vedá, dupa unu asie lungu siru de ani, pe copii sei intorcându-se biruitori din lupta, mân-dri de numele lor si incoronati de admiratiunea strainiloru si de iubirea fratiloru. — Plangéu betranii, mesurându cu

*) Defilarea armatei române prin Bucuresci, in conditiunile in cari s'au facutu — scrie „Romania“ — se póte asemena numai lora cu acele serbari antice ale Eladei prin cari se mantinea si intaria Unitatea nationale elone, — ast'felu cá unu micu poporu, avöndu catu este de compactu, catu este de civilizatu, catu este de forte prin unire si prin cultura, — nu se temea de amenuntariile, poteriloru celorl'a mai colosale, resistându-le cá o stönda de grevo in ajösculea furtu-nosului oceanu. — Töntu't'a n'ötreá, trumetii lora fialca unita cu aerulu mat-riale, viöcunna micariloru, vöseli si energi'a pe facyele voiniciloru, acela au scin ce care areta cá soldatulu are incredere in seua, tote dicen, dela cea de antaiu aruncatura de ochi, cá avömu tasöte nóstre. — Armata creita pentru victo-ria, chiar' dela n'önu fi veduta in mijloculu processiei o multime de raniti, asup'a caror'a toti, incepödu dela multu iubit'a nóstra Dómn'a, asvärliu cu ra-pide buchetele de flori; si chiar' dela falmic'a defilare n'ar' fi fostu inasöita de numerošele trofee, stindarde, tunuri, came, aduse dela Plevn'a, dela Rahov'a, del Vidinu. — Suvöranulu Romaniloru, mergödu in frunte, erá mändru de acöta arma-ta, pe care o condusese la gloria; si cu care impartise tôte pericolele rozbelu-loi; poporulu venitü cu mii si mii pentru a lua parte la serbatori'a neömulu ro-mänu, erá mändru de viteazulu seu suveranu si de superbele cete, in cari reco-nosces pe fi si pe frati; armat'a erá mändra de Capitanulu seu si mändra de iu-biroa poporulu. Poporu, Armata, Domnu, nici odata tóta animale n'au palpitatu cu at'a armonia

gândulu scurta distanța ce ne desparte de cele trei invasionsi, cari stăpâneau acum 24 de ani țăr'a. Cene mai cred pe atunci, ca asié de curundu Romani'a va avé o armată care se póta într'unu resboiu culege laurii isbândeî si intrá apoi cu triumfu in resiedenti'a domnésca? Seméti'a pusa de betranii nostri, a prinsu radacini tari, si tener'a generatiune a mersu cu manuirea armei mai departe si mai rapede de câtu visáu densii la reintemeierea ostirei românesci. Ne saltá anim'a de bucuria si noue teneriloru, candu vedurámu capital'a tieriei dându onerurile cuvenite osteniloru, cari au portau asié de barbaresco, pe campiele Bulgariei, steagulu Romaniei. 8/20 octomvrie 1878: di solemnă pentru intrég'a armata româna, si ie veselie pentru capital'a Romaniloru si di de gloria pentru intrég'a România. Acés'ta di ce dupa trei secole ni se aréa, se va memorialisá in istori'a Romaniloru, a fostu atâtu de mare, atâtu de sânta, încátu temperatur'a chiar' a respectat'o; si vânturile si ploile cari pearsu, in ajunulu acestei dile, ca amenintia cu o tómnă selbatica, in acés'ta di s'au liniscitu; si prin frumusu ei s'a petrecutu in splendóre intrarea in capitala a bravei armate române sub comand'a Capului ei: Alteti'a s'a Regala Domnitoriulu si Bravulu Romaniei, carui'a Domnedieu i-a reversatu dragostea Romaniloru si glori'a bravului Mihaiu. Nimicu mai frumosu, nimicu mai splendidu, decâtu marsulu braveloru trupe române, pe dinaintea concetateniloru loru, in urm'a atateru suferintie, atatoru bravuri si chiar' a sângelui versatu de ele. Cetatienii aplaudáu, rudele ostasiloru se emotionáu de bucuri'a, ér' strainii admiráu si aplaudáu brav'a ostire româna.

„*Voccei Corurluiului*,” facându o revista comparativa intre trecutú si presente, dice:

Capital'a tieriei imbracata in haine de serbatóre, a primitu astadi in sinulu ei pre cei mai iubiti din copii sei. Sunt trei veacuri trecute de candu Romanii perdusera deprinderea mariloru serbari militare. Europ'a ne uitase aci la gurelu Dunarei si nu-si mai aducea aminte de noi decatu candu avea se ne recomande vre-unu Godillott séu Strousberg. Multe si feliurite suferintie indurarámu; multe si trivitére jertfe amu facutu. Nimene nu credea in vitalitatea nóstă, si pueinii câtú 'si mai aduceau aminte mergeau pâna a ne inscrie in tratatele loru scientifique, cá o provincia a Turciei, cá unu vilaietu bunu de primitu ordine dela celu întâiu siefu de biureu alu ministeriulu din Stambulu.

Din tempu in tempu sau gasitu pene generóse, cá cele ale nemuritoriloru Quinet, Michelet, Regnault, Vaillant, Chopin, Pelletan, etc cari batura la portile Europei apusene spre a ne face cunoscuta limb'a, nationalitatea si istori'a nóstă. Inse glasurile loru binevoitóre abia puteau ajunge la usi'a cabinetelorlu, si de cele mai multe ori se stingeau sub poterea unei note diplomatice a Portei, séu sub indiferenti'a interesata a unor cabinete. In atare modu parasiti aci, privirámu rënduri rënduri, cum uneori ni se smulse pamentulu, alte ori ni se smulse prestigiulu, invelindune sub frase maestrite in pólele suzeranitatiei Turciei.

Ne-amu inghititu amarulu, ne-amu otelitu credinti'a,

si candu in 1856 Europ'a veni se ne intrebe cine suntemu si ce voimú, respunseramu cu unu singuru glasu: Suntemu Romani, éta limb'a nóstă, éta trecutulu nostru! Dorimú: 1) Unirea, 2) Autonomi'a, 3) Regimu-representativu si 4) Principe strainu. Europ'a ne ascultá, observá tratatele gloriosiloru nostri Domni si luandu-ne sub aripelu sale, crescuramu si ne intariramú necontentitu, pâna ce in primavér'a anului 1877 ni se tramise cea de întâia bomba de desfidere si nesocotintia.

Atunci parasiti de Europ'a, dar' ajutati de Domedieu, respunseramu in faci'a lumii cá meritámu o sórte mai buna. Atunci in catev'a luni, condeiele cu cari scrisera tunarii nostri notele hotarítóre dela Vidinu, Rahov'a, Plevn'a si Smârdanu consumara in cernól'a loru de focu si salitru cele din urma remasitie de nedreptate a celoru ce morene ne umiliau; atunci Curcanii nostri scósera acelu ingrozitoru tîpetu pe inaltímele Grivitiei, si de sub pepturile a 2000 martiri glasulu Romaniei isbucni cu atât'a taria, încátu usile cabinetelorlu tóte se deschisera, pres'a intréga ne admirá, si cei ce nu sciau unde e Romani'a, rapede se pusera a o cautá, însemná si stimá pe hart'a Europei. Atunci trei luni de dile resplatira trei veacuri de umilintia si nedreptate.

Éta ce detorimú armatei române: Viati'a, Numele, Independinti'a Tieriei!

Onóre vóue. Copii de Vitia; Onóre memoriei vóstre Martiriloru din Valea suspineloru, cari ne-ati datu diu'a mare de bucuria, diu'a de 8/20 octomvre, spre a ve privi mândri si victoriosi in sinulu nostru!

Mâne, póte, veti trece spatelu betranului Danubiu, si cá vechii legionari ai Romei, duceti pe drept'a Dunarei limb'a, dulcile deprinderi ale Romanului, iubirea si cultur'a tieriei nóstre! Voi veti vorbi cei întâi Dobrugiei, prin voi ea ne va cunósce si ne va iubi; faceti se ne admire lumea in pace, precum ne-a admiratu in resbelu, si Europ'a 'si va aduce aminte de nedreptatea s'a!

— „*Ghimpele*” altmintrea diuariu glumetin, scrie:

Diu'a de 8/20 octomvre, diu'a intrarei triumfale a armatei române in cetatea lui Bucuru, întórta victorioasă de pe câmpiele sangerânde ale Bulgariei va remané nestérta din memori'a celoru ce au avutu fericirea a trăi si a o vedé; si se va transmite urmasiloru loru din generatiune in generatiune, cá cea mai scumpa suveniru de arme egala cu Calugarenii si cu Dumbrav'a-resia. Dela Suveranii tieriei si pâna la celu din urma alu loru supusu; dela Domnu, dela descendintele lui Bunaparte si Fridericu celu mare si pâna la celu mai de pe urma descendinte alu Viteazulu Mihaiu si alu lui Stefanu celu mare, o electricitate strapunsese tóta suflarea romanésca! Ploáu corónele preste capetele filorlu Buzesciloru, strabateau la cériuri strigatele de bucuria din rarunchii stranepotiloru Calomfiresciloru! — Nu mai érá albu, nu mai érá rosu, in ace'a di marétia; nu se mai vedé decâtu colóre, decâtu nuantia romanésca, decâtu betránii intineriti prin galvanisarea heroismulu filorlu loru, semtiéndu-si fortele revenite a infruntá legiuni inamice, si tineri imbetraniti prin maturitatea reflectiuniloru, ce

ocasiunea le inspiră asupra datoriei lor de a veghia la fericirea patriei. . . Serbatore exclusivă de familie, Vod'a si O pin cariulu erau frați cari subseseră la același senu alu mamei Romaniei; palatul si bordeiulu imprumutaseră radele splendorii si ale simplitatii virgine, pentru că bucuria înfruntându lanturile legiloru sociali, se fia de o potriua pentru tota suflarea romanescă! In asemenea elanuri ale momentului, candu trombita Renumelui transporta sufletulu in regiuni ceresci, candu uiti că mai calci pe pământ, Altetiele Regali, Domnulu si Dômn'a, stăgău: „Traiesca Romania!“ era Romania prin mândele de voci ale filoru li respondea: „Traiesca Romania cu illustrulu ei Capitanulu“

Inaugurarea comunei Curcanii.

In 24 septembrie, 6 octombrie 1878, Mari'a S'a Domnitorulu Romaniloru insocitu de d. ministru de resbelu generalu de divisiune Cernatu, de d. prefectu alu districtulu Ilfov si de adjutantul de serviciu, a plecatu din palatul Cotroceni, la orele 8 de dimineața, pentru a merge la comun'a Fundeni-Mitreni, proprietate a statulu din districtulu Ilfov, plas'a Olteniti'a că se inaugureza punerea in posesiune a insuratiiloru ca se inproprietarescu conformu art. 5 si 6 din legea rurale. — La orele 10, ajungendu la hanulu Michailu-Vitezulu, M. S. Domnitorulu a fostu intempinat de subprefectulu, de proprietarii dispregiuru si de unu mare numeru de locuitori, unde, luandu dejunulu dupa o dimnetate de ora au pornitu, si la orele 12 au ajunsu la comun'a Fundeni-Mitreni, unde se redicasu pe locul pietei noui comuna unu cortu de verdetia decoratu cu drapela tricoloru. Aici in mediuloculu unai numeru de peste 800 de sateni ce se adunasera, precumu si de mai multe persoane din Bucuresci si Olteniti'a, M. S. Domnitorulu a fostu primitu de dñii administratori ai domeniiloru, dñii Al. Lupascu, Stefanu Săhlenu si D. Teodorescu de comisiunea ad-hoc a districtulu pentru inproprietarire, compusa din dñii ingineru B. Toncoviciu, delegatu alu administratiunii domeniiloru, G. Isvoranu, membru alu comitetulu permanent si de autoritatile locale. — Dupa severisirea serviciulu divinulu, care s'a facutu in cortu de mai multi preoti din Olteniti'a si comunele invecinate, d. Lupascu a rostitu urmatorulu discursu:

Mari'a T'a! Faptulu, pe care ai venit se la severisiesci astazi, va romane unulu din cele mai bine-cuvintate ale domniei Mariei Tale, bogatu in fapte mari. Astazi inaugurezi, Mari'a T'a, crearea a 50 de nui de noi proprietari romani, din cari siese sute, formandu o singura comuna, sunt aici in momentul de a primi din manele Mariei Tale averea lor si a copiloru. Dupa gloria, ce a acoperitu armata romana sub comand'a Mariei Tale, inproprietarirea insuratiiloru este cea mai meritata respaltie data acelei vigurose populatiuni rurale, din care au esitu cei mai numerosi si cei mai viteji zepatori ai patriei. Acestu faptu reamintescu traditiunea strauomiesca. Antich legionarii romani, intorcându-se acoperiti de gloria militara, primiau spre respaltie impartire de pământuri, si, basandu se se repauseze spada lor, apucau cornile plugulu. Ai aretatu, Mari'a T'a, cetatanululu romanu calea gloriei prin lupt'a resboinica;

le aretatu acum'a calea redicarei nationale prin lupt'a pacinica pentru propasire.

Se traiesci Mari'a T'a! Se traiesca Mari'a S'a Dômn'a!

D. prefectu Cretianu rosti asemenea urmatorulu discursu:

Pré Inaltiate Dômn'e! Precumu pe campulu luptei prin presentia Mariei Tale ai electrisatu animele braviloru nostri ostasi, ast'foliu astazi binevoiesci a dá unu caracteru augustei acestei serbatori, care va avé resunetu pana la margiule terei. — Pentru antia ora, dupa atati'a ani de acceptare, junii agriculi vedu realisandu-se fagaduelile date de legea rurale. Acesti noi proprietari, cari voru face se rodiesca ogorele lor si la treburia voru sei sele aperi in contr'a cutropiteriloru, si voru aduce aminte cu mândia si voru spune la urmasii lor, ca augustulu nostru suveranu in persoana a binevoitu se inaugureze noulu loru asiedamentu. Ca sielulu administratiei acestui districtu me simtiu fericitu a exprima recunoscintelu lor pentru Mari'a T'a si a repetá urările mamei lor:

Se traiesci Mari'a T'a! Se traiesca Mari'a S'a Dômn'a!

La aceste Mari'a S'a respunsu urmatorile:

Sun forte miscatu de cuvintele, ce Mi adresati, si ve multumescu. — Din'a de astazi este o serbare frumoasa pentru mine si va romane scumpa aninei Mele, fiindu, că am doritu de multu, că legea rurale se fia aplicata in intregulu ei. — Sun fericitu de a poté fi astazi nasulu antiaiei comunei a insuratiiloru, cari trebuie se porte numele de Curcani, că amintire a fapteloru mareti in ultimulu resbelu, in care bravii dorobanti si-au schimbatu pe pôlele Balcaniloru acesta polea in renume. — Si voue, noiloru proprietari, ve urezu fericire in acesta comuna, inbintata prin aplicarea legii, si faceti, că ca prin munca vostra se prospere. Se trati!

La cuvintele Mariei Sale, poporatiunea a respunsu cu urari entusiaste, repetandu in mai multe randuri: Se trati Mari'a Vöstra! — D. ingineru a presintatu Inaltimiei Sale planulu si Mari'a S'a, visitandu locul alesu pentru formarea comunei, decise, ca beseria se se zidesca pe același locu unde s'a seversitu serviciulu divinulu si alaturi scol'a. Mari'a S'a se mai preambila in mediuloculu poporatiunii, intalnu pe d. N. Flev'a, vicepresiedente alu camerei si repesintante alu colegiulu IV. de Ilfov, care adresa Mariei Sale urmatorile cuvinte:

Mari'a T'a! Dupa faptele gloriose dela Griviti'a, unde ati luptatu in capulu vitejiloru ostasi romani, actulu ce faceti astazi, este alu 2-lea actu maretu, ce istoria va inscrie in analele domniei Mariei Tale pentru-ca print'ensulu faceti mai multe nui de proprietari din tteranii romani, cari au pastratu nationalitatea si vitejia strabuna.

Se traiesci Mari'a T'a! Se traiesca Mari'a S'a Dômn'a!

Dupa acest'a Mari'a S'a merse a privi o intinsa hora, ce se formase pe campia cu cantecele unui bande de lautari; adresa vorbe binevoitoare la mai multi din noli inproprietariti si la ora 1 dupa amedi pleca din noua comuna Curcanii spre Bucuresci. In cale se opri la comun'a Budescei, unde fu intimpinat de d. si dñ'a Cornescu in mediuloculu unei mari multimi de locuitori, cari au primitu pe Mari'a S'a cu urari entusiaste si cu buchete de flori. La orele 2 si jumetate Mari'a S'a, plecandu din Budescei, s'a opritu la hanulu dela Fransusiani-Castureni unde, vedindu o hora mare, adresa vorbe binevoitoare la mai multi locuitori. Mari'a S'a plecandu de aici, s'a opritu din nou la comun'a Popesci, unde ca la 300 locuitori cu femei si copii i-au esitu spre intempinare. Pe totu parcursulu sioselei dela Bucuresci pân'a la noua comuna Curcanii, mai multe areuri

de triumfu erau redicate, si locuitorii salutau trecerea Marii Sale cu flori si urrari; é' la orele 5 si jumetate Mari'a S'a a sositu la palatul dela Cotroceni.

Dupa plecarea M. S. dela Curceni, comisiunea a procedatu imediatu la punerea in posesiune a locuitorilor nouei comune. Locuitorii din parte-le au inceputu a ará pamentulu ce li se detese, bine-cuvenându pe domnitoru si pe guvern, care le-au realizatu visulu de ai face proprietari.

REVISTA.

— Din'a de 8.20 octomvrie a. c. va forma o pagina stralucita in istoria plina de glorie militare si virtuti civice ale ostirei si natiunii române; că-ai in diu'a acést'a cetatenii români au datu tributulu de recunoscinta ostasilor români cari au înduratu foculu bataliei din 1877/8. Descrierea acestei festive serbatérii o damu mai susu.

— Armata romana, incercata de laurii unor stralucite isbândi, facundu intrarea ei triumfala in capital'a tiei, va reaminti lunei vremurile de de multu ale victoriei române! dice «Romania libera.» Dela norocitele impregiurari de arme, in cari ni-amu rebotesatu, in focu si in sânge, armata noastră se numera pîntre armatele de frunte ale Europei, si detoria sânta avemu din partene a veghiă cu ochi neadormiti la proprietate si dezvoltarea ei. Că mâne pôte, ca va fi chemata se puie din nou in campania victoriei, vitejia si puterea ei; si atunci va trebui că ceasulu de alarma se o gasiasca mai bene pregatita. . . . A sositu tempulu in care se cere a lucra cu poteri indiecte, la propasirea institutiunilor noastre, si cu deosebire la acelea cari suntă menite a ne asigură unu viitoriu de mariri. Nu trebuie se uitamu nici odata că o natiune nu pôte se traesca, decâtu numai atunci candu va sci se mōra cu barbati'a, la impregiurari!

— Armatei romane, frumóselor cete pe cari le-amu salutat cu totii in senulu capitalei, i detoresce Romanulu intr'o mare parte de-a se fi redicatu susu in proprii sei ochi si in ochii lunei. O natiune cu-o asemenea armata este si va fi!

— Arcu de triumfu propune „L'Orient“ a se redica in Bucuresci. Acést'a ar' avé de a perpetuă glori'a armatei romane din campania trecuta.

— Romania — focalariu de civilizatiune, situatu allaturi cu alta poporatiuni pe cari presintelu resbelu le-a aratat cu multu mai puçinu civilisate decâtu Latinii dela Dunare, Romania — serie diariulu ital. „Il Diritto“ — unita si compacta in miidulocu a numerose sfaramaturi de nationalitati si de rase disperechiate, Romania canta totu mai multu se esercite in peninsula balcanica o influinta civilizatore. Acum, mai multu decâtu in trecut, Romania e unu adeveratu ante-postu alu civilizatiunei Occidentului, si cu ochii intorsi spre Oriente. Si totulu ne asigura că unu poporu care a eretatu că posiede atât'a valóre in dilele de batalia si atât'a virtute de sacrificiu in dilele de deliu, nu va fi mai pe josu de victorea s'a missiune.

— Unu statu de mai multu de 5 milioane locuitori, civilisatu si serguitoriu, in cele mai favorabile relatiuni materiali si geografice — dice diariulu germ. „Der Osten“ — Romania e chemata se devie o Belgia orientala; inaintea ei se deschide unu viitoriu mare si stralucitu. Luptatori vechi si sinceri ai intereselor ei, noi ne bucuramu de triumfurile s'ale si ne simtîmu fericiți de-a fi ajunsu diu'a, in ca-

re Natiunea româna libera si neaternata si a ocupatu loculu in consiliulu Natiunilor independente ale Europei că egela intre egali, par inter pares. Urâmu Romaniei se pasiésca mai departo pe acést'a cale pe care a intratu intr' unu modu atâtu de stralucitu si îi esprimamu, felicitarile nostre cu cuvintelo vechiului versu latinu: Vivat, crescat, floreat — Traesca, crésca si inflorésca!

— Intru amentirea invingerilor reportate de ostirile române in lupt'a cu Turcii s'au decisu a se schimbă numele si a urmatorilor strade din Bucuresci, si anume: Calea Craiovei se va numi Calea Babovei, Calea Herestrelui = Calea Dorobantului, Strada Tergovistei = Calea Grivitei, Calea Velvedere = Calea Plevnei, Strada Germana = Calea Smârdanu, Calea Vergului = Calea Calarasi, Calea Spirei = Calea 13 Septemvrie, Calea Filaretu = Calea 11 Juniu, Bulevardulu dela Cismegiu inainte = Bulevardulu Independentei.

— Ranitii ostirilor romane aflatori in Bucuresci in numaru de 400 au foste intr'uniti prin MM. LL. Regale Domnulu si Domn'a Romanilor in 10/22 oct. la Cotroceni in curtea palatului, la unu prândiu domnescu. MM. LL. Regale au trecut pe din sîntea frontului ranitilor insiruiti in giurulu besericei, adresându urrarea: Sanetate, Voinicil, la cere ei au respuns cu strigari de: Traiesca M. S. Domnulu! Traiesca M. S. Domn'a! Apoi Prea înaltiatulu Domnu alu Romaniei a distribuit medaliile „Virtutea militara“ si „Aperatoriloru Independentei“ precum si crucea „Trecerea Dunareii“ acelor din raniti cari nu le primiseră inca. M. S. Domn'a cu indatarea s'a iubire si ingrigire a cercatatu pe raniti de starea ranelora si de impregiurari in cari le-au capetat. Dupa acea ranitii s'au asediatu la mese; si mai multi din trênsii au inchinatu in sanetatea Augustiloru Suverani ai Romaniei libere si independente. In urma înaltimelu Loru Regale au impartitu ranitiloru diterite obiecte si haine de érna.

— Suveranului Romaniloru si tuturor succesoriloru lui i-au recunoscutu titulu de Altetia Regala: MM. SS. Imperatoriulu Austriei si Regele Ungariei, Regin'a Marei Britanii, Presiedintele Republicei franceze, Regele Italiei, Imperatoriulu Germaniei si Rege alu Prusiei si Imperatoriulu tuturor Rusiloru; totusiu dorenti'a Altetiei Sale Regale Domnulu Românilor este că in tote actele publice sese pastreze si deaici inainte traditional'a agraive de „Mari'a Ta“

— Elisabeta este numirea unei cruce comemorative infintate in Romania, cu scopulu de a distinge prin ea pre damelo romane, cari au venitu in ajutoriulu ostasilor raniti ori bolnaviti in resbelulu trecut. Conferirea acestei cruce se tiene de competentia Altetiei Sale Regale Elisabeta Domn'a Romaniloru.

— Dobrogea, — in urm'a hotaririi Congresului dela Berlin, — va forma de aici inainte o parte integritore a Romaniei, Dobrogenii au invitat mai adese-ori pe guvernulu Romaniei că se grabésca a-i lua sub stapânirea si scutintia s'a; si in urm'a acestor'a in diu'a de 14/26 octomvrie Ostirea româna au si in trecut Dobrogea si acea o-au luat sub scutintia si biruintia stapânirii române, care acumu a si inceputu a organiză acolo o administratiune politica si judiciaria nationala.

— Basarabi'a i rapita. Nobil'a natiune româna — serie diariulu ital. „Il Diritto“ — si-a indeplinitu sacrificiulu: Consummatum est — s'a terminatu! — Basarabi'a nu mai este a ei. Congresulu dela Berlinu a pus-o sub do-

minatiunea nemarginitului imperiu rusu. Apele Prutului, cari curgeau pâna acum între frati, astăzi însemnă fruntari'a care separă două staturi; si s'a imbucarat cu această umbră a lui Nicolae si s'a spalatu ce'a ce Tiarul actualu consideră că ce'a mai mare rusie a tractatului din Parisu. Consummatum est! Diu'a de 9/21 oct. a. c. va fi însemnata în istoria cu litere de doliu pentru Romani'a si cu emblemă a ocării pentru Rusi'a; căci în diu'a această Rusi'a a luat cu nedreptate dela soçi'a s'a de lupta — Romani'a — pre scump'a soriora a acesteia — Basarabi'a. Adio scumpa soriora! Răbdă încă pâna va resari asupra-ne diu'a dreptății!

— Mare trebuie se fie durerea ostenilor — dice „Romani'a liberă” — cându vedu că cu tota barbatăscă loră jerfa, nu s'a potut scăpa Basarabi'a din mână aliaților nostri (Rusi), dar' în mijlocul durerilor, nu trebuie se pierdem speranți'a. Venivă o di, cându vă roși pe ceru auror'a nationalitatilor; atunci armat'a noastră, înflăcărata de suvenirea Grivitei, Rahovei, Plevnei si Smârdanului, va sci se-și face datori'a, spre a faptui visul de aur al neamului românesc.

— Inaugurarea încă a două Comune române nouă. În legătura cu celea descrise mai sus despre inaugurarea noiei comune române, numita Curcănii suntem fericiți a pot' lua notiția în acestu locu despre inaugurarea încă a două comune române nouă: si anume Comun'a *Insuratiei* pe mosi'a Musetieanc'a, proprietatea statului român, în județiul Brail'a, s'au inaugurat în 12/24 oct., 6r' în 16/28 oct. s'a inaugurat comun'a *Rostorii* în plas'a Balt'a totu în județiul Brail'a.

— Finaciela Romaniei în calea de antai optu luni ale anului curentu arăta unu venit de 97,206,408 lei 61 bani adică cu 45,636,525 lei 89 bani mai multa decâtu acelu restempu alu anului trecut si cu 3,333,975 lei 16 bani mai multa de câtu se prevedinea în bugetu.

— Regimentulu romanu bucovineanu Brn Kellner fălădatu si aplaudatu pentru distins'a bravura si neînfruntat'a vitejia ce au desfasurat în 20 septem. a. c. în luptă de lângă Glăsenati în Bosni'a.

— Leonida Popu colonelul romanu, sub-sieful alu statului majoru dela cartierulu generalu din Bogu'i'a f'u decorat cu coron'a de feru clas'a a doua, — care decoratiune se da numai pentru mari viteji bellice.

— Spre organizarea armatelor Persiei în urma cererei Siahului, s'au transmis mai multi ofitieri aliei din armat'a austriacă.

— Advocatul Georgiu Secula din Bal'a de Crisia s'a mutat în Deva. Euccesu ferice!

— Ocuparea Bosniei au constă Austro-Ungariei pâna în 16/28 octomvre 102,710,000 fl., din cari Austria au acoperit 70,459,000 fl., 6r' Ungaria 32 milioane 250,940 fl. v. a.

— Orasulu Milano a hotarit redicarea unui monumentu de bronzu, în mintirea reparațiului Rege alu Italiei Victoru Emanuelu, pentru care acopu au si prevedut în bugetu 400,000 franci.

— Adunarea generală a Societății pentru fondu de teatru romanu amânata din unele cauze, se va intruni la 5/17 si 6/18 novembris a. c. în Alb'a-Juli'a. Vedeți mai pre largu în nrul'a 4 alu foiei noastre.

— Libraria romana a înființat în Brasievu Dlu Jenu Corneliu Tacitu.

— Una domnișoră istetă cu numele Anna Irisch are, în calitate de secretaria, Ministerulu de interio a Statului-Unite. Abia e de 20 ani si posedă în mazu parte cunoscenți'a limbilor clasice si moderne. Ea ține corespondenți'a ministeriale cu statulu din afara. Afară de ac'a se ocupa si cu literatur'a, asi în dilața acestea a finită traducerea în limb'a engleza a tuturor operelor lui Auerbach.

— Apetit'u bunu. La balulu arangiatu mai decurându, prin Presidele Republicii franceze, în Versailles s'au petrecut: 2000 buteli champagne, 1200 buteli vinu de bordeaux, 2000 litre pancia, 2400 litre cafea ghiagiosă, 4000 tave de ciocolata, 500 gaine, 400 potârnici, 50 siace si 100 chilo de complotu. Se fă de bine!

— Dr. Vasiliu Lucaci preotă a Diecezi de Gherla doctoru în filosofie si teologie, se decum de Profesoru a Limbei si Literaturii romane precum si a Religiei gr. cat. la ginasulu superioru din Satu-mare.

— Hymen. Se cunună: Domnul Arseniu P. Bunea cu Domnișoră Regina Boeriu la 27 octomvre în Vadu, — Dlu Joana Tertia cu Dr'a Ludovic'a Ciuriloanu la 27 oct. în Ormanu, — Dlu Teodoru Farcasiu cu Dr'a Victori'a P. Muresianu la 27 oct. în Sântămargă, — Dlu Simeonu Popu cu nepot'a noastră Susanna Vamoni-Negritu la 10 novembris în Cistelecu, — Dlu Andreu Centea cu Dr'a Corneli'a Drăgoșu la 14 novembris în Bobot'a.

Proprietaru, Editoru si Redactoru respundietoriu: Nicolae F. Negrutin.

Imprimari'a lui Joana Stein în Clusiu.

— „Albina Carpatilor” intrerupta în urm'a decedarei multu regretatului ei Redactoru Jonu A. Lapedatu — va reaparé în Sabiuu sub Redactiunea Dlui Iosifu Popescu, în editur'a Dlui Visarion Roman la 15 si ultim'a di a fie-carei lune, în numeri câte de 2 côle. Pretiulu abonamentului pe ann 6 fl. pe 1/2 ann 3 fl. pe 1/4 ann 1 fl. 50 cr. e a se tramite la Dlu Editoru în Sabiuu.

— La Voce d' Italia — Vocea Italiei. Este titlulu unui diuaru ce cunoscutulu publicistu filo-romanu Enrico Croce a înființat în Bucuresci. Acestu diuaru apare Joi'a si Domineca si are scopulu principalu de a legă mai strânsu sentimentele celor două natiuni surori si de a le fee mai cunoscute între sene. Textulu e scrisu în limbile: italiana si romana. Pretiulu pe ann e 20 franci — lei noi. Nrulu 1 aparatu în 19/31 octomvre cuprinde materia interesantă; noi ni-om lua voi'a a reproduce câte ceva din acestu diuaru, carui urram durată lungă si prosperă.

— Monumentu lui Al. Papiu Harianu va se-i redice Societate a academica romana spre care scopu a si prevedut în bugetulu anulu 1878/9 o suma de 5800 lei noi. (Totu această societate a hotarit a da ereditoru numitulu barbatu multu regretatu alu Natiunei romane 1200 lei noi si a-i cumpără biblioteca).

Logogriфу.

De Hygea

Din următoarele 38 silabe se potu formă 15 cuvinte, din a carorur litero initiali — cetite de susu în josu — evene numele unei foia romana, 6ră din literile finali — cetite de josu în susu — evene numele redactorului acelei foia:

Giu, in, re, au, li, ungh, re, mu, a, fen, manu, leu, i, di, ly, sac, ne, fa, ca, var, tar, re, ma, fant, u, curg, ve, di, un, e, iu, de, i, ma, gu, lu, ge, al.

1. Nume barbatescu. 2. Orasiu în Romania. 3. Titulu Principiloru ereditari în Spani'a. 4. Familia nobila în Romani'a. 5. Orasiu în Ungari'a. 6. Legislatoru Spartacu. 7. Provincia italiana. 8. Dieitate câmpănescă în Mithologia. 9. Verbu auxiliariu. 10. Celu mai dulce cuvintu în tote limbile. 11. Cev'a ce noi toti avemu în ore-care etate e vietiei. 12. Imperator-le Codriloru. 13. Unu nume din Biblia. 14. Titulu turcescu. 15. Unu poetu din Danemarca.

Terminulu pentru deslegare e 10/22 novembris. — Între gâcitori se vora sortă două icône fôrte frumôse si pretioze, cari voru pot' servi de p-doba în veri-ce salonu.

Deslegarea Gacituri cu numeri din nr. 4.

EPICLA de V. R. Butirescu.

Pe cararea din livada

Trece mândr'a superata.

Unde, unde copilitia?

În valcea la fontăniția,

Se aduce apa 'n coficia.

Dar' în satu e nunta mare,

Sbora nuntasiu calare, —

Fete dalbe, fete june

Staroste, nanasi si aune

Mergu, doi miri că se cunune.

Colo 'n vale mândr'a plange,

Sta ce sta si se descinge.

Frundi'a 'n crângu sloptesc-e

gale,

Ea 'si face trei cruci grele,

Lacremile-i curgu margela.

Mirele-i la cununia

Pop'a cântă 'Isaia. . .

— Dar' prin satu ce 'avaiue

resuna?

— Veste mare: că o dina

S'a 'necatu în cea fontăna!

Bene s-au delegatu: Domnelo si Domnișorole: Emili'a Popu n. Marcusiu, Lur'a Silvi'a Sohorc'a, Mari'a Victori'a Blasianu n. de Andras, Ioni'a Dama'sa, Corneli'a Drăgoșu, Corneli'a Galu, Lia'a Pistoa, Mari'a Popu, Ludovic'a Iliu; si Domni: Iosifu Noracu, Găbriele Alcasu, Basiliu Olteanu, Joana Popu Rotegianu, Joana Popu Sapiianu.

În urm'a sortirii escutate în 10/22 octombris, premiulu escrutu l'a dobândit: Domnela Basiliu Olteanu din Blasiu.

— Găcitur'a de siacu din nrulu 3 o-a mai delegatu bene Domnela Joana Tarnavachi din Broscutu.